

ОТЧЕТ

НА

ШЕСТМЕСЕЧНАТА ПРОГРАМА

**С ПРИОРИТЕТНИТЕ ЗА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ТЕМИ И ДОСИЕТА
ПО ВРЕМЕ НА
ЧЕШКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО НА СЪВЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ**

(1 юли – 31 декември 2022 г.)

УВОД.....	3
ОБЩИ ВЪПРОСИ	7
РАЗШИРЯВАНЕ НА ЕС/ ПРОЦЕС НА СТАБИЛИЗИРАНЕ И АСОЦИИРАНЕ.....	7
БРЕКЗИТ.....	10
КОХЕЗИОННА ПОЛИТИКА.....	11
ИКОНОМИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ВЪПРОСИ.....	12
ЕВРОПЕЙСКИ СЕМЕСТЪР.....	12
ФИНАНСОВИ УСЛУГИ.....	14
ФИНАНСОВИ И БЮДЖЕТНИ ВЪПРОСИ	15
ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА.....	17
ПРАВОСЪДИЕ И ВЪТРЕШНИ РАБОТИ.....	18
СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО	18
СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ.....	22
ЗЕМЕДЕЛИЕ И РИБАРСТВО.....	26
ЗЕМЕДЕЛИЕ	26
ОБЩА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РИБАРСТВОТО.....	28
ТРАНСПОРТ, ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И ЕНЕРГЕТИКА.....	30
ТРАНСПОРТНА ПОЛИТИКА	30
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ.....	33
ЕНЕРГЕТИКА.....	35
СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА, ЗАЕТОСТ И ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ.....	40
СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА И ЗАЕТОСТ.....	40
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	43
ОБРАЗОВАНИЕ, МЛАДЕЖ, КУЛТУРА И СПОРТ.....	44
АУДИОВИЗИЯ И МЕДИИ	44
КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ.....	45
ИНДУСТРИЯ.....	45
НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	46
ОКОЛНА СРЕДА	47
ЧАСТ КЛИМАТ.....	47
ЧАСТ ОКОЛНА СРЕДА.....	53
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	55

УВОД

Отчетът за участието на Република България в процеса на вземане на решения в Европейския съюз (ЕС) по време на Чешкото председателство на Съвета на ЕС (1 юли – 31 декември 2022 г.) е изготвен в изпълнение на чл. 105, ал. 4 от Конституцията на Република България и чл. 126 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Настоящият отчет предоставя систематизирана информация относно развитието на дебатите по приоритетните теми и досиета, включени в европейския дневен ред и определени като важни за България в Шестмесечната програма с приоритетните за Република България теми и досиета по време на Чешкото председателство на Съвета на ЕС (1 юли – 31 декември 2022 г.), одобрена от Съвета по европейските въпроси (СЕВ) на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (ПМС № 85/2007 г.) и приета с Решение № 517 от 2022 г. на Министерския съвет.

Отчетът е структуриран по формати на Съвета на ЕС, като във всеки раздел е представено кратко резюме на най-важните постигнати резултати по време на Чешкото председателство на Съвета на ЕС, последвано от информация относно развитието на дискусиите и защитата на националния интерес по законодателните досиета и теми.

Отчетът е изготвен в рамките на координационния механизъм по европейските въпроси, като е отчетен приносът на работните групи по чл. 7, ал. 2 от ПМС № 85/2007 г. и на секторните дипломати в Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз.

На 1 юли 2022 г. Чехия пое за втори път председателството на Съвета на Европейския съюз под мотото „Europe as a task: rethink, rebuild, repower“.

EU2022.CZ

Czech Presidency of the Council
of the European Union

Дневният ред на Чешкото председателство на Съвета на Европейския съюз (1 юли – 31 декември 2022 г.) беше значително повлиян от настоящата геополитическа ситуация, по-специално руската агресия срещу Украйна, както и спешната необходимост от адекватен отговор от страна на ЕС. Председателството постигна редица успехи, сред които одобряването на седмия, осмия и деветия пакет от санкции срещу Руската федерация, спирането на споразумението за облекчаване на визовия режим с Русия, одобряването на финансова подкрепа за Украйна, одобряването на всички климатични досиета от пакета „Подготвени за цел 55“ (Fit for 55), постигането на широк консенсус сред държавите членки (ДЧ) относно ограничаването на цената на газа, договарянето на финансовата част на плана REPowerEU и др.

България участва активно, конструктивно и последователно в рамките на дискусиите в Съвета на ЕС и подготвителните му органи. В Шестмесечната програма на страната ни бяха включени общо **64 приоритетни законодателни досиета и теми**, по които българската страна положи усилия в максимална степен да защити националния интерес. В отчета е включена информация за развитието по още 8 приоритетни досиета поради постигнат дългоочакван напредък (по Пакта за миграция и убежище), както и във връзка с войната в Украйна (в част „Енергетика“). Сред основните акценти от последното шестмесечие могат да се открият следните:

➤ На 17 юли 2022 г. България и **Република Северна Македония (PCM)** подписаха Съвместен протокол по чл. 12 от Договора за добросъседство, което беше предпоставка за провеждането на първата Междуправителствена конференция с PCM. В заключенията на Съвета на ЕС по политиката на разширяване от м. декември 2022 г., по настояване на България, бе включен призив за прилагане буквата и духа на Договора за добросъседство, както и призив към PCM да гарантира основните права и свободи на своите граждани. България направи едностранна декларация относно българите в PCM, които са обект на системен говор на омраза и престъпления от омраза. България не допусна провеждането на следваща Междуправителствена конференция с PCM, защото не бе изпълнено установеното условие за вписване на българите в Конституцията на PCM.

➤ Приетият **Регламент FAST-CARE** относно предоставяне на гъвкава подкрепа за териториите на ЕС за адресиране на последиците от руската агресия срещу Украйна се основава в голяма степен на отправените от България предложения, вкл. по отношение на възможността за мобилизиране на средства от Кохезионния фонд за адресиране на нуждите на мигрантите, увеличената равностойност на разходите по опростена форма, които са допустими за възстановяване от ЕС и удължения период, в който те могат да бъдат заявявани.

➤ България ще има възможност да усвои средства по **REPowerEU** в размер на малко над 480 млн. евро. Основното притеснение на страната ни бе отразено в постигнатия компромис по регламента, а именно да се позволи на държавите членки, чиито пакети по Механизма за възстановяване и устойчивост са значително намалени, да използват средства от REPowerEU за финансиране на инвестиции, включени във вече одобрените им национални планове за възстановяване и устойчивост.

➤ По **RePowerEU (част Енергетика)** от българската страна бе обявена подкрепа за запазването на общата цел за енергия от възобновяеми източници за 2030 г. на ниво от 40%, съгласно одобрения общ подход на Съвета на ЕС, необходимост от съгласуваност със законодателството в областта на околната среда, реалистични срокове за процедурите по издаване на разрешителни, отчитане на националните специфики, осигуряване на адекватно финансиране, достатъчна гъвкавост и укрепване на административния капацитет, включително чрез техническа помощ от ЕК.

➤ За България предложените нива на **данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията** ще се отразят изключително негативно. В хода на преговорите страната ни заяви сериозни възражения срещу предложението за увеличаване на ставките за природния газ и втечения нефтен газ, както и на задължителното данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, използвана за отопление, с единственото възможно освобождаване за най-бедните и уязвими домакинства. България настоя да се запази възможността за прилагане на нулеви ставки за всички домакинства.

➤ България подкрепи приемането на пакета относно **трансграничния достъп до електронни доказателства**, тъй като чрез него може да се създаде пряк, ефективен и бърз механизъм, който да позволи на разследващите органи на държавите членки да изискват от доставчиците на услуги предоставянето на данни в цифрова форма за целите на наказателния процес.

➤ България подкрепи пакета относно **цифровизацията на съдебното сътрудничество**. Страната ни счита, че с приемането на двата акта ще се улесни

използването на цифрови канали, като се гарантира сигурна и надеждна комуникация между компетентните органи по трансгранични граждански, търговски и наказателни производства.

➤ Относно преговорите по **Пакта за миграция и убежище** България поддържаше позицията си, че гъвкавата солидарност следва да бъде съпътствана от гъвкава отговорност, която не бива да е свързана с въвеждането на допълнителни тежести за държавите на първо влизане, като напр. задължителните гранични процедури.

➤ През периода продължи активния политически диалог с Европейската комисия, Чешкото председателство и останалите държави членки с оглед осигуряване на подкрепа за приемане на решение за присъединяване на България към **Шенген**. Всички доклади от проведените през октомври и ноември мисии в България безспорно потвърдиха пълната готовност на България за членство в Шенген.

➤ Приложимите към момента за Република България нива на общ допустим улов и **квоти за улов на калкан** ще бъдат запазени и през 2023 г. (75 т.). В допълнение, съгласно искането на страната ни, нивото на риболовните възможности за калкан за 2023 г. ще бъде допълнено с прехвърленото неусвоено количество квота за улов на калкан през 2021 г.

➤ Относно **ReFuelEU-Aviation** в рамките на преговорите България подчерта многократно, че не може да осигури допълнителна гъвкавост за по-високи национални цели и по-амбициозни мандати за смесване с устойчиви авиационни горива от договорените в общия подход. Също така страната ни продължи успешно да защитава националния интерес по линия на технологичната неутралност чрез включването на нисковъглеродни синтетични авиационни горива, както и на нискоемисионен водород от неизкопаеми горива в определенията за допустими устойчиви горива по регламента.

➤ В хода на преговорите по **TEN-T** съгласно интереса на България бяха въведени облекчения и опростявания на множество разпоредби спрямо първоначалния им свръхамбициозен характер. България защити включването на Общоевропейски транспортен коридор VIII в обхвата на Европейски транспортен коридор „Западни Балкани – Източно Средиземноморие“.

➤ Окончателното компромисно предложение относно **Акта за изкуствения интелект** отразява множество предложения на българската страна, свързани с избягването на прекомерното регулиране по отношение на традиционния софтуер, запазването на изключенията, ограничаване добавянето на нови категории относно системите с изкуствен интелект с висок риск и др.

➤ Относно енергийните досиета от пакета **„Подготвени за цел 55“** България се придържаше към позицията, че преходът към неутралност по отношение на климата следва да бъде плавен и да се осъществява по разходоефективен начин, като същевременно бъдат отчитани както особеностите и физическите характеристики на националните енергийни системи, така и наличният национален потенциал, етапи и тенденции за развитие.

➤ България подкрепи предложението за създаване на **Социален фонд за климата**, което ще подпомогне усилията на държавите членки за справяне с негативните социални последици вследствие на разширяването на системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове по отношение на сградите и транспорта.

➤ България подкрепя предприемането на конкретни мерки относно насилието и тормоза на работното място и приемането на решение на Съвета на ЕС, което обаче да осигури възможност (а не задължение) за държавите членки, които желаят, да ратифицират **Конвенция №190** на Международната организация на труда.

➤ Относно **Европейското пространство за здравни данни** България преговаряше за ревизиране или отпадане на текстове, които не отчитат в достатъчна степен взаимовръзката между цифровизацията на здравния сектор и спецификите на националните здравни системи на държавите членки и създават предпоставки за заобикаляне на принципа на субсидиарност и на разделението на правомощия в сферата на здравеопазването. Настоявахме за осигуряване на високо ниво на закрила на личните

данни в съответствие с GDPR, както и за гарантиране на правото на личен контрол върху достъпа до пациентски данни.

➤ България приветства законодателната инициатива за създаване на **обща рамка за медийните услуги** на вътрешния пазар, нейните общи цели и очаквани резултати, които биха могли да спомогнат за преодоляване на много от предизвикателствата за медийната среда както в национален план, така и на ниво ЕС.

➤ Относно реформата на **Европейската схема за търговия с емисии** България продължи да настоява за договаряне на стабилна и балансирана рамка за разходоефективно ограничаване на емисиите от обхванатите сектори, която същевременно отразява реалните възможности на индустрията и отчита различните социално-икономически и географски особености. Постигнатото окончателно споразумение не отговаря на защитаваната от страната ни позиция по ред елементи, най-значителни от които остават разширяването на схемата върху сградите и транспорта, липсата на решение относно износа и недостатъчно ефективните инструменти за справяне с различните хоризонтални негативни последици от общото повишаване в нивото на амбиция.

ОБЩИ ВЪПРОСИ

РАЗШИРЯВАНЕ НА ЕС/ ПРОЦЕС НА СТАБИЛИЗИРАНЕ И АСОЦИИРАНЕ

Западни Балкани	
Република Северна Македония и Република Албания	
Развитие по време на Чешкото председателство	Република Северна Македония След подписването на Съвместния протокол по чл. 12 от Договора за добросъседство между България и РСМ, на 18 юли 2022 г. Съветът на ЕС прие заключения, с които: - свика първа „политическа“ Междуправителствена конференция (МПК) ЕС – РСМ; - определи вписването на българите в Конституцията на РСМ като условие за провеждане на следваща МПК ЕС – РСМ „за приключване фазата на откриване на преговорите с ЕС“; - одобри Обща позиция за МПК и Преговорна рамка (последната ще бъде връчена на РСМ на следващата МПК). След публикуването през м. октомври 2022 г. на Годишния пакет „Разширяване“ на Европейската комисия (ЕК) Чешкото председателство проведе преговори за приемане на годишни заключения на Съвета на ЕС по политиката на разширяване и процеса на стабилизиране и асоцииране (ПСА). Заключенията бяха одобрени от Съвета по общи въпроси на 13 декември 2022 г. В приетата от лидерите на ЕС и Западните Балкани декларация за срещата на върха ЕС-Западни Балкани, проведена на 6 декември в Тирана, бе потвърдена важноста да се прилага Договорът между България и РСМ, както и поддържането на добросъседски отношения между страните от региона и държавите членки (ДЧ). Република Албания В началото на Чешкото председателство беше приета преговорната рамка за Албания, а на 19 юли 2022 г. страната проведе първа МПК с ЕС. Стартира т.нар. процес на скрининг (аналитичен преглед на законодателството), като през м. септември 2022 г. ЕК извърши преглед на законодателството в областта на Клъстер 1 (Основни въпроси). През м. декември 2022 г. бяха приети заключения по Албания като част от годишните заключения на Съвета на ЕС по политиката на разширяване и ПСА. През отчетния период няма нови развития по отношение на приемане на оставащото вторично законодателство за прилагане на Рамковия закон за малцинствата. Провеждането на преброяване на населението беше отложено за 2023 г. Албания беше домакин на Срещата на върха ЕС-Западни Балкани на 6 декември 2022 г, която за първи път се проведе в страна от региона.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Република Северна Македония На 17 юли 2022 г. България и РСМ подписаха Съвместен протокол по чл. 12 от Договора за добросъседство, разписващ конкретни мерки за прилагане на Договора в сферите на секторното сътрудничество, но най-вече за урегулиране на отворените въпроси от политическо естество (вписване на българите в Конституцията на РСМ, постигане на договорености и съвместно честване на

общата история, реабилитация на българските жертви на югославския режим, мерки против говора на омразата срещу българите и България в РСМ и др.). Подписването на този протокол беше предусловие, съгласно Решението на Народното събрание от 24 юни 2022 г., позволяващо на България да одобри формулираното по-рано „Френско предложение“.

По повод заключенията на Съвета на ЕС от юли 2022 г. България направи едностранна декларация, с която потвърди, че никоя референция към т.нар. „македонски език“ в Преговорната рамка или друг документ на ЕС не може да се разглежда като признаване от България на такъв език. Съветът на ЕС отчете тази позиция на България с ответна своя декларация.

В заключенията на Съвета на ЕС по политиката на разширяване и ПСА от м. декември, по настояване на България, бе включена препратка към заключенията от 18 юли 2022 г., с което валидността на зададените с тях условия към Скопие бе препотвърдена. Беше включен призив за прилагане буквата и духа на Договора за добросъседство, както и призив към РСМ да гарантира основните права и свободи на своите граждани. България направи едностранна декларация към заключенията, поясняваща разбирането си, че призивът на Съвета на ЕС за гарантиране правата и свободите на гражданите в РСМ се отнася също към българите, които са обект на системен говор на омраза и престъпления от омраза.

Въпреки настояването на Чешкото председателство и на някои други ДЧ, България не допусна провеждането на следваща МПК с РСМ, защото не бе изпълнено установеното условие за вписване на българите в Конституцията на РСМ.

През отчетния период България информираше редовно ДЧ и институциите на ЕС за нарушенията на правата на българите в РСМ, говора на омразата и престъпленията от омраза срещу тях, както и относно приетото по ускорена процедура ретроактивно законодателство, ограничаващо тяхната свобода на сдружаване.

Проведени бяха разговори/срещи с представители на ДЧ по въпроса.

Република Албания

България бе последователна в своята подкрепа за европейската перспектива на Албания. Отчитайки постигнатите осезаеми резултати в процеса на реформи и въз основа на принципа на оценка на собствените заслуги, България подкрепи откриване на преговорите за присъединяване и провеждане на първа МПК с Албания.

Българската страна продължи да следи с особено внимание защитата на правата на Българското национално малцинство (БНМ) в Албания, като част от Копенхагенските критерии и критериите по Клъстер 1.

Българската страна следеше приоритетно за подготовката на бъдещото преброяване на населението в Албания, отложено за 2023 г., с оглед на неговото провеждане съгласно най-високите европейски стандарти и с цел да отразява реалната етническа принадлежност.

В приетите през м. декември от Съвета на ЕС заключения по разширяване ДЧ призовават Албания да приеме бързо оставащото вторично законодателство за националните малцинства, както и да

	проведе преброяване на населението в пълна прозрачност и в съответствие с международните стандарти.
Сърбия и Черна гора	
Развитие по време на Чешкото председателство	По време на Чешкото председателство не бяха проведени МПК с Черна гора и Сърбия, съответно не бяха открити/закрити нови преговорни глави. По отношение на Сърбия на 6 юли 2022 г. се проведе Комитет за стабилизиране и асоцииране ЕС-Сърбия, на който бе обсъден напредъкът на страната в подготовката за членство. Бе приветстван референдумът за приемане на конституционните промени в страната като важна стъпка. В позицията на Съвета на ЕС по темата за правата на националните малцинства по искане на България бе включен текст, с който се констатира ограничения напредък при публикуването на учебници за гимназии и достъпа до медийно отразяване. По отношение на Черна гора на 14 юли 2022 г. се проведе Съвет за стабилизиране и асоцииране ЕС-Черна гора с фокус върху политическите критерии, реформата на публичната администрация, борбата с корупцията и организираната престъпност. На 13 декември Съветът по общи въпроси прие заключения по Черна гора и Сърбия, като част от годишните заключения по политиката на разширяване и ПСА. В Работна група (РГ) „Разширяване“ бяха проведени няколко дискусии по темата за ускорената интеграция на страните от Западните Балкани. Чешкото председателство разпространи нон-пейпър с предложения за ускорена интеграция, акцентирайки върху постепенен достъп до единния пазар на ЕС и сътрудничество в области с геостратегическо значение като енергийна сигурност, кибер устойчивост и хармонизация с общата външна политика и политиката на сигурност (ОВППС) на ЕС. Не бяха приети конкретни решения.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България продължи да отстоява про-активни позиции в хода на преговорния процес с Черна гора и Сърбия, които отчитат спецификите на националния интерес и отстояват принципа, че напредъкът в преговорния процес следва да се основава на собствените заслуги в изпълнение на условията за членство. По отношение на Сърбия България продължи да отделя специално внимание на спазването на целия комплекс от права на БНМ в областите образование, достъп до медии и вероизповедание на майчин език. В контекста на годишния доклад за напредъка на Сърбия България направи критични коментари във връзка с необходимостта сръбската страна да предприеме стъпки за адресиране на проблема с качеството на водите и замърсяването на трансграничните реки. В заключенията на Съвета на ЕС по Сърбия българската страна предложи включването на текст за защита на правата на националните малцинства в областите образование, достъп до медии и вероизповедание на майчин език, което бе отчетено. България бе сред групата ДЧ, които проактивно отстояваха позиция за необходимостта Сърбия да се присъедини към позициите на ЕС в областта на ОВППС и значението на въпроса за преговорния процес като цяло.

	По отношение на Черна гора България последователно изразяваше подкрепа за възобновяване на динамиката на процеса на реформи с фокус върху борба с корупцията, организирана престъпност и свобода на медиите. България оцени положително пълното хармонизиране на позициите на Черна Гора с позициите на ЕС в областта на ОВППС. В рамките на дискусиите по ускорена интеграция България отстояваше позиция за придържане към принципа на собствени заслуги и отчитане на напредъка по хоризонтални въпроси като върховенство на правото, хармонизиране с ОВППС, спазване на добросъседски отношения, при предприемане на стъпки за постепенна интеграция на страните към ЕС.
--	---

Република Турция

Развитие по време на Чешкото председателство	Отношенията ЕС-Турция продължиха да се определят от заключенията на Европейския съвет от м. март и юни 2021 г. Каналите за комуникация ЕС-Турция останаха отворени, като беше проведен секторен диалог на високо равнище ЕС-Турция по въпросите в областта на науката, изследванията, технологиите и иновациите. Не бе отбелязан напредък в преговорите за присъединяване ЕС-Турция. Политическият диалог в рамките на Споразумението за асоцииране остана замразен. Не бяха възобновени дискусиите по модернизиране на Митническия съюз. Бяха приети заключения по Турция като част от годишните заключения на Съвета на ЕС по политиката на разширяване и ПСА.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България изхождаше от позицията, че Република Турция е непосредствен съсед и съюзник в НАТО и важен партньор в редица области (сред които миграция, сигурност, борба с тероризма, енергетика, търговия). България продължи да подкрепя прилагане на балансиран подход и поддържане на отворени каналите за комуникация с Република Турция, в т.ч. провеждане на диалози на високо ниво с ЕС, като този балансиран подход намери място в заключенията на Съвета на ЕС по Турция като част от годишните заключения по политиката на разширяване на ЕС. Страната ни продължи да отделя приоритетно значение на ефективното прилагане на съвместното Изявление ЕС-Турция по въпросите на миграцията.

БРЕКЗИТ

Развитие по време на Чешкото председателство	Отношенията между ЕС и Обединеното кралство (ОК) продължиха да бъдат доминирани от проблемите във връзка с прилагане на Протокола за Ирландия/Северна Ирландия към Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство от ЕС, провокирани от стремежа на ОК за предоговаряне на Протокола. За отчетния период не бе отбелязан напредък по този въпрос. Това се отрази негативно на цялостните отношения между двете страни, като работата по асоцииране на ОК към програми на ЕС и създаване на структурирано сътрудничество по въпросите на ОВППС остана замразена. Разговорите на експертно ниво по режима на преференциални митнически тарифи за внос на стомана в Северна Ирландия,
--	---

	предоставянето на достъп до ИТ системата на британските митници, опростяване на митническите процедури и търговията на стоки, подлежащи на санитарен и фитосанитарен контрол продължиха, като се очерта известен прозорец на възможности с назначаване на новото британско правителство и декларираното от негова страна желание за диалог. Новата заложена цел е намиране на взаимно-приемливи решения до м. април 2023 г. Законопроектът за суспендиране на основни части на Протокола за Ирландия/Северна Ирландия не бе приет окончателно от британския парламент, като ЕК и ДЧ декларираха, че неговото приемане ще окаже силно негативно въздействие върху преговорите. ДЧ останаха единни в подкрепата си за ЕК за запазване на единството на ЕС, за търсене на решения в рамките на Протокола за Северна Ирландия и за поетапен и решителен отговор на евентуални едностранни действия на ОК. По отношение на правата на гражданите през м. декември 2022 г. Върховният съд на ОК излезе с решение в полза на защитаваната от ЕК и ДЧ позиция, че преминаването от временен към постоянен статут на пребиваване следва да става автоматично.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	По отношение на прилагането на Протокола за Ирландия/Северна Ирландия България отстояваше позиция в подкрепа на действията на ЕК и за запазване на единството в ЕС. България продължи да отделя приоритетно внимание на въпроса за ефективното упражняване на правата на българските граждани в ОК и подкрепи действията на ЕК по отношение на въпроса за преминаване от временен към постоянен статут на пребиваване в ОК от страна на европейските граждани. Относно изискването за частна здравна застраховка за британски граждани, кандидатстващи за виза за дългосрочен престой в България (виза тип D), в резултат на становище на ЕК, българските власти ограничиха изискването британските граждани, кандидатстващи за виза тип D, да представят сключена частна здравна осигуровка само по отношение на рисковете „репатриране по медицински причини“ и „смърт“. Въпреки това ЕК излезе с ново становище, че българската страна е в нарушение на Споразумението за търговия и сътрудничество между ЕС и ОК и настоя за цялостна отмяна на изискването. През отчетния период не са сключвани двустранни договорености между България и ОК на ниво Министерство на външните работи (МВнР) или в други области. В края на м. декември 2022 г. ОК представи проект на съвместна Декларация на ниво МВнР на двете страни за задълбочаване на двустранното сътрудничество в областите: сигурност и отбрана, правосъдие и вътрешни работи, икономика и търговия, култура и образование.

КОХЕЗИОННА ПОЛИТИКА

Предложение за Регламент за изменение на Регламент (ЕС) №1303/2013 и Регламент (ЕС) № 1060/2021 относно предоставяне на гъвкава подкрепа за териториите на ЕС за адресиране на последиците от руската агресия срещу Украйна („FAST-CARE”)

Развитие по време на Чешкото председателство	На 29 юни 2022 г. ЕК представи предложението си на Комитета на постоянните представители на правителствата на ДЧ (КОРЕПЕР) II. Проектът на регламент беше обсъден в рамките на две заседания на РГ „Структурни мерки и най-отдалечени региони” към Съвета на ЕС. Повечето ДЧ, вкл. България, изрази подкрепа за предложението и за възможно най-бързото му приемане, без изменения в текстовете, предложени от ЕК. На 20 юли КОРЕПЕР II одобри мандат за преговори с Европейския парламент (ЕП). На 15 септември Комисията по регионално развитие в ЕП взе решение текстът, предложен от ЕК, да бъде одобрен по опростена процедура, без изменения. Същото беше потвърдено на пленарното заседание на ЕП, проведено на 3-6 октомври. На 12 октомври регламентът беше формално приет от КОРЕПЕР II и потвърден от Съвета на ЕС на 13 октомври. На 26 октомври 2022 г. регламентът влезе в сила.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Предложението FAST-CARE беше изготвено в следствие на проактивната позиция на страната ни и координираните съвместни действия на още 11 ДЧ. На 28 април 2022 г. 12-те ДЧ изпратиха до ЕК съвместна декларация с конкретни предложения за въвеждане на мерки, осигуряващи гъвкавост в разходването на средства от фондовете за сближаване за преодоляване на средносрочните социално-икономически последици от агресивните действия на Руската федерация срещу Украйна. Отново по инициатива на 12-те, въпросът беше поставен за обсъждане от Европейския съвет през м. май, който от своя страна прикани ЕК да представи нови инициативи в рамките на Многогодишната финансова рамка. Регламентът FAST-CARE се основава в голяма степен на отправените от България предложения, вкл. по отношение на възможността за мобилизиране на средства от Кохезионния фонд за адресиране на нуждите на мигрантите, увеличената равностойност на разходите по опростена форма, които са допустими за възстановяване от ЕС и удължения период, в който те могат да бъдат заявявани. Предвид това, България приветства предложението и подкрепи негово срочно приемане с цел средствата да достигнат до най-уязвимите възможно най-скоро. Страната ни приветства допълнителната гъвкавост, предоставена за приключване на програмите от периода 2014-2020 г. Отбелязахме също, че бързото одобрение на програмните документи за периода 2021-2027 г. е от съществено значение за осигуряване на подкрепа в средносрочен план.

ИКОНОМИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ВЪПРОСИ

ЕВРОПЕЙСКИ СЕМЕСТЪР

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в планове за възстановяване и устойчивост и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060, Регламент (ЕС) 2021/2115, Директива 2003/87/ЕО и Решение (ЕС) 2015/1814

Междоинституционален номер на досието: 2022/0164(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	На 18 май 2022 г. ЕК представи плана REPowerEU в изпълнение на заключенията на Европейския съвет от м. март 2022 г. и в отговор на затрудненията и смущенията на световния енергиен пазар, причинени от руската инвазия в Украйна. Дискусиите по законодателното предложение стартираха по време на Френското председателство на Съвета на ЕС, което остави за решаване от Чешкото председателство два ключови въпроса, а именно: финансирането на инструмента и ключа за разпределение на средствата по него. Чешкото председателство постигна общ подход по досието по време на заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН) на 4 октомври 2022 г. На 14 декември Председателството постигна компромис с ЕП в рамките на последния (четвърти) политически триалог. Окончателният компромис предвижда следното: • Финансиране на инструмента - 40% от Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ) чрез изтеглени напред във времето финансиране от национални квоти и 60% от Иновационния фонд; • 10% от Иновационния фонд ще бъде попълнен от Резерва за стабилност на пазара; • Одобрява се трансферът на средства от Резерва за БРЕКЗИТ, както и от Кохезионната политика. Не са допуснати трансфери на средства от Фонда за справедлив преход и от Общата селскостопанска политика; • Осигурена е гъвкавост по Кохезионната политика за периода 2014-2020 г., касаеща компенсиране на високите енергийни цени за малките и средни предприятия и за уязвимите домакинства. • Включена е възможност за финансиране на инфраструктура за пренос на петрол, която е ограничена за 3-те ДЧ, за които е предвидена дерогация в 6-ия и 9-ия пакет от санкции за Русия; • Във връзка с прилагането на принципа „ненанасяне на значителни вреди“ е договорена крайна дата 31.12.2026 г., като възможните мерки са ограничени до 30% от общите прогнозни разходи по глава REPowerEU; • Относно тематичната концентрация на трансгранични и многостранни проекти е постигната договореност за качествена оценка от страна на ЕК за 30% от разходите по глава REPowerEU; • Запазва се грантовата част на инструмента в размер на 20 млрд. евро. На 20 декември КОРЕПЕР II постигна съгласие по компромисния текст на проекта на регламент.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България подкрепи както общия подход на Съвета на ЕС, така и постигнатия компромис с ЕП предвид геополитическия контекст и спешната необходимост от изпълнението на инструмента. В хода на триалозите в рамките на РГ „Финансови съветници“ България настояваше за отстояване на постигнатия от Съвета на ЕС компромис по отношение на ключа за разпределение и начина на финансиране. Страната ни подчертаваше необходимостта от запазване на максимална гъвкавост за трансфера на средства. Относно постигнатия с ЕП компромис България отбеляза, че това не е най-добрата сделка, към която Съветът се е стремил. Въпреки това България оцени факта, че основното притеснение на страната ни е било отразено в постигнатия компромис, а именно да се

позволи на ДЧ, чиито пакети по Механизма за възстановяване и устойчивост са значително намалени, да използват средства от REPowerEU за финансиране на инвестиции, включени във вече одобрените им национални планове за възстановяване и устойчивост.

България се присъедини към предложението за декларация на част от ДЧ, които считат, че с финансирането от Резерва за стабилност на пазара не трябва да се създава прецедент.

България ще има възможност да усвои средства по REPowerEU в размер на малко над 480 млн. евро.

ФИНАНСОВИ УСЛУГИ

Предложение на Европейската комисия за пакет от законодателни предложения в областта на мерките срещу изпиране на пари и финансиране на тероризма:

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849

Междоинституционален номер на досието: 2021/0250(COD)

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма

Междоинституционален номер на досието: 2021/0239(COD)

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010

Междоинституционален номер на досието: 2021/0240(COD)

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно информацията, придружаваща преводите на средства и на някои крипто активи (преработен)

Междоинституционален номер на досието: 2021/0241(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство

На 20 юли 2021 г. ЕК представи пакет от законодателни предложения за реформа в правилата на ЕС в областта на мерките срещу изпиране на пари и финансиране на тероризма. Чешкото председателство насочи усилията си към постигането на общ подход по Регламента и Директивата за превенция за използването на финансовата система за целите на изпиране на пари и финансиране на тероризма (AMLD 6 и AMLR). Тази цел беше постигната в началото на м. декември 2022 г. след активни преговори в рамките на РГ „Финансови услуги“.

Във връзка с Регламента относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма (AMLR) бе постигнат частичен общ подход в края на Френското председателство през юни 2022 г.

Относно Регламента за информацията, придружаваща преводите на средства и на някои крипто активи (TFR) Чешкото председателство продължи започнатата от Френското председателство усилена работа по техническите срещи и активните триалози в съответствие с мандата за преговори на

	Съвета на ЕС. След успешна писмена процедура досието относно TFR, заедно с досието по предложението за Регламент за крипто активите (MiCA), беше внесено за разглеждане от КОРЕПЕР II на 5 октомври 2022 г., като в последствие текстове бяха разгледани и в ЕП. Процедурата по приемане на проектите на двата регламента е на финален етап, като очакванията са процедурата да завърши в началото на 2023 г. и те да влязат в сила между 12-18 месеца по-късно.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България участва активно в преговорния процес, отстоявайки последователно своя национален интерес. България подкрепи необходимостта от реформа на ниво ЕС в областта на мерките срещу изпиране на пари и финансиране на тероризма. Българската страна е съгласна с необходимостта да бъдат прехвърлени част от настоящите правила в тази сфера към пряко приложим регламент, за да се позволи еднакво прилагане на правилата на ЕС в тази област във всички ДЧ. България прие плановите за създаването на надзорен орган на ЕС в областта на мерките срещу изпиране на пари и финансиране на тероризма, който да съсредоточи работата си предимно върху финансовите институции. Страната ни се съгласи, че потенциално разширяване на функциите на органа към други сектори следва да бъде на базата на ясно определени критерии, основани на оценка на риска.

ФИНАНСОВИ И БЮДЖЕТНИ ВЪПРОСИ

Бюджет на Европейския съюз за 2023 г.

Междунституционален номер на досието: неприложимо

Развитие по време на Чешкото председателство	На 7 юни 2022 г. ЕК прие Проект на бюджет на ЕС за 2023 г. (ПБ 2023), който бе обсъден от Бюджетния комитет към Съвета на ЕС с оглед подготовка на позиция на Съвета по него. Позицията беше одобрена от Съвета на 6 септември чрез писмена процедура. На пленарното си заседание на 19.10.2022 г. ЕП прие позиция със своите изменения по проекта на бюджет на ЕС за 2023 г. Поради значителни разлики в позициите на двата бюджетни органа на ЕС – Съветът на ЕС и ЕП, по ПБ 2023, на 25.10.2022 г. започна 21-дневната помирителна процедура. На 27.10.2022 г. се проведе първото заседание на Помирителния комитет (с участието на представители на ЕК, ЕП и Съвета на ЕС), а следващото бе на 11.11.2022 г. На 14 ноември 2022 г., в последните минути преди крайния срок на помирителната процедура, бе постигнато споразумение между ЕП и Съвета на ЕС по годишния бюджет на ЕС за 2023 г. Съвет ЕКОФИН формално одобри общия бюджет за 2023 г. на 22 ноември, а ЕП го гласува на пленарната си сесия на 23 ноември 2022 г.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на	На всички етапи от процеса на преговорите България защитава позицията за осигуряването на адекватно ниво на задължения и плащания за Кохезионната и Общата селскостопанска политики за 2023 г., предвид засиленото изпълнение на програмите от предходната финансова рамка, ниво позволяващо бързото стартиране и ефективното изпълнение на новите програми. Беше

националния интерес	отстоявана и позицията, че бюджетът следва да има възможност да отговори на нуждите, свързани с хуманитарната и бежанската криза, произтичащи от войната в Украйна.
----------------------------	---

Предложение за Решение на Съвета за изменение на Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз
Междоинституционален номер на досието: 2021/0430(CNS)

Развитие по време на Чешкото председателство	През втората половина на 2022 г. продължиха дискусиите по предложените от ЕК нови собствени ресурси (основаващи се съответно на ЕСТЕ, на механизма за въглеродна корекция на границите (СВАМ) и на преразпределените остатъчни печалби на най-големите многонационални компании). На три заседания на РГ „Собствени ресурси“ се проведеха обсъждания по темата на база представените от ЕК писмени отговори на въпроси на ДЧ и фишове, съдържащи прогнозни изчисления на ЕК за приходите от отделните нови собствени ресурси (с изключение на такива за собствения ресурс на база преразпределените печалби). Като цяло се затвърди общото разбиране (споделяно още от началото и от България), че за да се разглеждат в детайли и финализират досиетата, следва първо да приключат или да напреднат в достатъчна степен дискусиите по отделните секторни законодателни предложения. Позицията на ДЧ, вкл. България, е, че е необходимо опростяване и повече прозрачност в системата на собствените ресурси, както и единен регламент за предоставянето на всички собствени ресурси. Въпросът за новите собствени ресурси бе обект на дискусии и на заседанието на Съвет ЕКОФИН, проведено на 06.12.2022 г., въз основа на разпространен от Чешкото председателство доклад за напредъка. В него бе направен кратък преглед на постигнатото в преговорите по секторните досиета и бе обобщена позицията за невъзможността дискусиите по собствените ресурси да завършат преди приемането на секторните актове.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България взе активно участие в работата по самите досиета и по фишовете както по време на дискусиите, така и чрез изпращането на писмени въпроси с цел изясняването на отделни елементи от предложенията, пряко касаещи националния интерес. Страната ни продължи да поддържа позицията си по отношение на принципите, върху които следва да се основава системата на собствените ресурси, както и притесненията си по отношение на предложените нови собствени ресурси на база ЕСТЕ и преразпределените печалби. Мнозинството ДЧ отстояваха близки на националната ни позиция по отношение принципите на прозрачност и опростяване в системата на собствените ресурси. Предложеният собствен ресурс на база ЕСТЕ не среща одобрението на някои от ДЧ.

Предложение за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на Многогодишната финансова рамка 2021-2027 г.
Междоинституционален номер на досието: 2021/0429(APP)

Развитие по време на	На 22.12.2021 г. ЕК публикува Съобщение относно следващото поколение собствени ресурси за бюджета на ЕС, придружено от
-----------------------------	--

Чешкото председателство	проект за изменение на Регламента за определяне на Многогодишната финансова рамка (МФР) 2021-2027 година и проект за изменение на Решението за собствените ресурси. На 11.01.2022 г. ЕК представи предложението си за регламент в рамките на заседанието на Бюджетния комитет и бе проведена първа дискусия по измененията. Част от ДЧ изрази скептичност относно необходимостта и представените аргументи за отваряне на МФР. По време на Чешкото председателство досието не беше разглеждано. Засега няма яснота кога и дали проектът на регламент ще се дискутира отново.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Доколкото България принципно подкрепя създаването на Социалния фонд за климата, на тази основа следва да подкрепи и предложеното му финансиране в МФР за периода 2025-2027 г. Що се отнася до механизма за автоматична корекция на таваните на МФР, България анализира предложението на база на следните елементи: националната позиция за насочване на достатъчно ресурси в бюджета за приоритетните за страната политики, необходимост от осигуряване на равномерно и предвидимо изплащане на заемите по инструмента „Следващо поколение на ЕС“, както и допълнителна информация от ЕК относно бюджетния ефект на това предложение.

ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА

Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 2003/96/ЕО относно реструктурирането на правната рамка на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията

Междунституционален номер на досието: 2021/0213(CNS)

Развитие по време на Чешкото председателство	Въз основа на напредъка, постигнат от предишните председателства, Чешкото председателство работи активно по предложението за изменение на Енергийната директива с цел постигане на възможно най-голям напредък по досието. Техническото разглеждане на предложението в работна група „Данъчни въпроси“ се проведе на 5 заседания. Въпреки интензивната работа и постигнатия напредък по време на Чешкото председателство, сложността на досието възпрепятства постигането на споразумение към момента. На заседанието на Съвет ЕКОФИН на 6 декември 2022 г. бе проведен политически дебат по предложението за директива, като финансовите министри на ЕС приветстваха напредъка и поеха ангажимент да продължи работата по досието до постигане на споразумение възможно най-скоро. Подчертано бе, че досието може да допринесе за постигане на климатичните цели на ЕС, като бъдещата работа трябва да е съсредоточена върху намирането на баланс между цели и възможности.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на	В рамките на политическия дебат по досието България подкрепи виждането на ЕК за изключителното значение на опазването на околната среда и нейния принос за справяне с глобалните предизвикателства и заплахи за здравето. Страната ни се съгласи, че по-нататъшната работа трябва да се основава на постигнатия досега напредък, но също така преразглеждането на директивата трябва да

националния интерес	вземе предвид конкурентоспособността и социалните фактори на ДЧ, тъй като предложенията за промени ще имат значително въздействие върху възможността за определяне на данъчните политики на национално ниво. България настоя за предоставянето на ДЧ на достатъчна гъвкавост за постигане на дългосрочните цели на ЕС в областта на околната среда, като се вземат предвид не само социално-икономическите особености на ДЧ, но и да се обърне специално внимание на тези с по-нисък БВП от средния за ЕС. За България предложените нива на данъчно облагане ще се отразят изключително негативно и страната ни заяви сериозни възражения срещу предложението за увеличаване на ставките за природния газ и втечнения нефтен газ, както и на задължителното данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, използвана за отопление, с единственото възможно освобождаване за най-бедните и уязвими домакинства. Въвеждането на положителна ставка на облагане на природния газ и електроенергията за битови нужди ще доведе до драстично увеличение на крайните цени за всички битови потребители и съответно страната ни не би могла да приеме предложението за предоставяне на преходен период само за уязвимите домакинства. В тази връзка настоя да се запази възможността за прилагане на нулеви ставки за всички домакинства. По отношение на предложения десетгодишен преходен период за достигане на окончателните нива на минималните данъчни ставки, България отчете, че предвиденият за страната ни период е крайно недостатъчен и настоя той да бъде преразгледан и удължен с минимум десет години, за да се достигнат поетапно новите минимално необходими нива.
-----------------------------------	--

ПРАВОСЪДИЕ И ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО

Подобряване на трансграничния достъп до електронни доказателства:
Предложение за Директива относно установяването на хармонизирани правила за определянето на представител за целите на събирането на доказателства в наказателния процес

Междуинституционален номер на досието: 2018/0107(COD)

Предложение за Регламент относно европейските заповеди за предоставяне и запазване на електронни доказателства по наказателноправни въпроси

Междуинституционален номер на досието: 2018/0108(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Общите подходи по двата акта в рамките на Съвета на ЕС бяха постигнати през 2018 и 2019 г. Триагите с ЕП по същество започнаха през м. февруари 2021 г. Очертаха се съществени противоречия между позициите на Съвета на ЕС и Парламента по отношение на необходимостта от въвеждане на процедура за уведомяване (нотификация) на органите на изпълняващата държава (страната, в която се намира доставчикът на електронни съобщителни услуги). Беше постигнато съгласие да не е необходима нотификация в т. нар. „домашни“ случаи, при които единственият трансграничен елемент е местоположението на
--	--

	доставчика. В тези ситуации засегнатото от заповедта лице живее на територията на издаващата държава. За да бъдат определени „домашните“ случаи, в преамбюла на Регламента бяха включени критерии за „местоживее“. Постигането на компромис бе обвързано и с намирането на решение по отношение на основанията за отказ от изпълнение на заповедите за предоставяне на данни. Според ЕП компетентният орган на изпълняващата държава трябва задължително да разгледа получените материали с оглед прилагането на основание за отказ. Тази позиция не съответства на подхода, възприет в европейските и международните инструменти в областта на правната помощ по наказателни дела, съгласно който основанията за отказ са факултативни и националните власти разполагат с дискреция относно тяхното прилагане. ЕП поддържа и искането си за въвеждане на основание за отказ от изпълнение на заповед за предоставяне на доказателства, свързано с процедурата по чл. 7 от ДЕС (за тежко нарушаване от ДЧ на ценностите на ЕС). След многобройни консултации и допълнителни предложения работата на техническо равнище беше възобновена през м. май 2022 г. Това даде възможност за продължаване и на обсъжданията на политическо равнище по време на Чешкото председателство – по време на последния триалог с ЕП на 29 ноември 2022 г. беше постигнато предварително политическо съгласие. Съгласуваните с ЕП редакции на регламента и директивата бяха обсъдени по време на заседание на КОРЕПЕР II на 20 декември 2022 г., като редица делегации изразиха безпокойство по някои дискуссионни въпроси или посочиха, че им е необходимо време за анализ на целия пакет документи. Очаква се преговорите по двата акта да бъдат финализирани по време на Шведското председателство.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България подкрепи приемането на регламента и директивата, тъй като чрез тях може да се създаде пряк, ефективен и бърз механизъм, който да позволи на разследващите органи на ДЧ да изискват от доставчиците на услуги предоставянето на данни в цифрова форма за целите на наказателния процес. С оглед проблемните въпроси, възникнали по време на преговорите с ЕП, считаме, че ефективността на бъдещия режим е основополагаща за процеса по подобряването на достъпа до електронни доказателства в наказателното производство. В противен случай съществува риск да приемем законодателен акт, който няма да бъде ефективен за целите на осъществяването на правното сътрудничество в наказателната област. Освен това, България заяви, че използваните термини в преамбюла по отношение на преследването, основано на пол, трябва да бъдат приведени в съответствие с Хартата за основните права на ЕС.

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с насилието над жени и домашното насилие

Междоинституционален номер на досието: 2022/0066(COD)

Развитие по време на	Предложението за директива е публикувано на 8 март 2022 г. Разглежда се в РГ „Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси“ (COPEN), като към момента са проведени девет заседания
-----------------------------	---

Чешкото председателство	за обсъждането му. По време на Чешкото председателство на 27 октомври 2022 г., приключи обсъждането на текста на предложението за директива на първо четене. На 31 октомври Правната служба на Съвета на ЕС (ПСС) публикува своето становище относно фундаменталния въпрос за подходящото правно основание от ДФЕС, на което следва да се приеме акта. Предварителният анализ на становището потвърждава направения на национално равнище извод, че предложеното от ЕК правно основание (член 83, параграф 1 ДФЕС) има по-тесен обхват, а визираната област на престъпност „сексуална експлоатация на жени и деца“ е твърде широко тълкувана от ЕК като обхващаща в себе си всички предложени форми на насилие над жени и домашното насилие и средствата за тяхното противодействие.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България отчете следните евентуални ползи от приемането на предложението за директива: - намаляване на насилието срещу жени и подобряване живота и здравето на жертвите като резултат от превенцията и ефективното наказателно преследване; - по-добро познаване на този феномен и формулиране и прилагане на по-добри политики за справянето с него; - повишаване на ефективността на действащите правни инструменти, имащи отношение към борбата с насилието над жени и домашното насилие; - привеждане на законодателството в съответствие с установените международни стандарти и елиминиране на пропуските в защитата, достъпа до правосъдие, и подкрепата на пострадалите; - по-добра координация на политиките в тази област и сътрудничеството между различните институции; - обмен на добри практики и насърчаване на сътрудничеството между държавите членки за целите на борбата с насилието срещу жени; и - подобряване на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и взаимно признаване на присъдите и решенията по наказателноправни дела в резултат на повишаване на доверието в съдебните схеми на другите държави членки. Същевременно досието поражда следните рискове: Предложението включва в себе си едновременно понятията „sex“ и „gender“. Терминът „gender“ не само се съдържа в документа, но е и дефиниран, макар и само в преамбюла на проекта. Предложеното определение преповтаря дадената в чл. 3, буква в) от Истанбулската конвенция дефиниция за „социален пол“. Поради това България наложи резерва по същество по отношение на понятието „социален пол“ („gender“) в съответствие с решенията на Конституционния съд (КС). Така съображение 7 от преамбюла и всички разпоредби, в които се споменава „gender“ по-нататък в предложението за директива, стават на практика невъзможни за въвеждане и за прилагане в България доколкото влизат в противоречие, както с Решение № 13 от 2018 г. на КС, така и с Решение № 15 от 26 октомври 2021 г. на КС. Според последното „понятието „пол“ според Конституцията следва да се разбира само в неговия биологичен смисъл“. Това понятие „се използва от конституционния законодател като единство от биологично детерминираното и социално конструираното“, то няма

	самостоятелно психологическо и социално измерение, различно от биологичното. На практика понятието „пол“ следва да се разбира в този смисъл в цялото българско законодателство, което в противен случай би било противоконституционно. В съответствие със становището на ПСС считаме, че естеството и обхватът на инкриминираните деяния значително надхвърлят областите на престъпна дейност в член 83, параграф 1 ДФЕС. Не сме убедени и че тези деяния имат отчетливо изразено трансгранично измерение. Освен това, уредбата на защитата и подкрепата на жертвите надхвърля компетентността на ЕС, а не предоставя минимални стандарти. Считаме, че е твърде голяма намесата и в националното наказателно-процесуално законодателство на ДЧ, не се дава дискреция за въвеждане на изискванията на директивата и се навлиза в автономията на правораздавателните органи. Направеният анализ на предложението, в допълнение с проведените до момента дискусии в рамките на РГ COPEN, показват, че много от разпоредбите съдържат редица неясноти и се нуждаят от допълнително прецизиране. Важно е да се избягва дублиране с действащи хоризонтални и секторни правни инструменти на ЕС като Директива 2012/29/ЕС (защита на жертвите от престъпления), Директива 2011/93 (сексуалната експлоатация на деца) и Директива 2011/36 (борбата с трафика на хора).
--	---

Цифровизацията на съдебното сътрудничество:

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество

Междуинституционален номер на досието: 2021/0394(COD)

Предложение Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2003/8/ЕО на Съвета, на рамкови решения 2002/465/ПВР, 2002/584/ПВР, 2003/577/ПВР, 2005/214/ПВР, 2006/783/ПВР, 2008/909/ПВР, 2008/947/ПВР, 2009/829/ПВР и 2009/948/ПВР на Съвета и на Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на цифровизацията на съдебното сътрудничество

Междуинституционален номер на досието: 2021/0395(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	По време на Чешкото председателство предложението за регламент беше изменено с цел да се осигури по-добра рамка за бъдещото приложение на Европейската точка за електронен достъп (ЕТЕД) и спомагателните услуги за видеоконферентна връзка, плащане на съдебни такси и комуникация чрез електронни документи. Делегациите поискаха по-подробно описание на функционалностите на ЕТЕД, както и на отговорностите за тяхното изпълнение. Беше въведен по-задълбочен подход във връзка с организирането на видеоконференции при граждански, търговски или наказателни производства, както и по-стабилна рамка за електронните услуги, като например електронните подписи и печати на документи, които трябва да бъдат предадени на съдебните органи. Делегациите постигнаха съгласие при дефиниране на основните понятия в регламента.
---	---

	По предложението за Директива относно цифровизацията на правосъдието дискусиите се съсредоточиха върху съгласуваността на предложението с други инструменти, включително с предложения регламент. Съветът по правосъдие и вътрешни работи (ПВР) постигна общ подход по двата акта през м. декември 2022 г. Очаква се по време на Шведското председателство да започнат и да бъдат финализирани преговорите с ЕП.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В хода на преговорите България подкрепи предложенията за регламент и директива. Страната ни счита, че с приемането на двата акта ще се улесни използването на цифрови канали, като се гарантира сигурна и надеждна комуникация между компетентните органи по трансгранични граждански, търговски и наказателни производства. Предложеният пакет ще допринесе за повишаване на ефективността на съдебните системи чрез ускоряване на съдебните производства, увеличаване на прозрачността и достъпа до правосъдие при пълно гарантиране на правата на физическите и юридическите лица. Компромисните текстове са достатъчно балансирани, поради което България подкрепи приемането на общия подход от Съвета на ЕС по тях.

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Пакт за миграция и убежище:

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището

Междуинституционален номер на досието: 2020/0277(COD)

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на убежището и миграцията и за изменение на Директива 2003/109/ЕО на Съвета и на предложения Регламент (ЕС) XXX/XXX [фонд „Убежище и миграция“]

Междуинституционален номер на досието: 2020/0279(COD)

Регламент относно отговор на ситуацията на инструментализиране в областта на миграцията и убежището

Междуинституционален номер на досието: 2021/0427(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	През отчетния период продължиха дискусиите по втората стъпка от поетапния подход за изпълнение на елементите от Пакта за миграция и убежище. Чешкото председателство предложи концепция за Пътя напред по Механизма на ЕС за солидарност и отговор на кризи в областта на миграцията. Концепцията включва елементи за гарантирането на предвидима и адекватна солидарност, както и за гъвкава отговорност и установяването на баланс между тях. Целта на Председателството бе да се постигне съгласие по ключовите елементи от концепцията, а след това Шведското председателство да разпише концепцията в законодателните предложения за Регламента за управлението на убежището и миграцията и Регламента за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището.
---	--

	Чешкото председателство активизира усилията си за постигане на частичен общ подход по предложението за Регламент относно ситуации с инструментализиране в областта на миграцията и убежището, но не среща нужната подкрепа от страна на ДЧ, основно поради наличието на референции към законодателните предложения от Пакта и липса на достатъчно баланс в характера и конкретните мерки на солидарността. Темата за инструментализирането бе разглеждана и в рамките на политиките на ЕС по отношение на външното измерение на миграцията. В рамките на Оперативния координационен механизъм за външното измерение на миграцията (MOCADDEM) се разгледа ревизирания оперативен фиш за превенция и борба с инструментализирането на мигранти и насилствено разселени лица по външната граница на ЕС. В рамките на Чешкото председателство продължи работата и по предложението за Регламент за общата процедура за убежище с цел постигане на частичен общ подход по досието. Дебатите по предложението бяха проведени в контекста на концепцията на Председателството за Пътя напред по Механизма на ЕС за солидарност и отговор на кризи в областта на миграцията и не включваха частите, свързани с елемента отговорност и граничната процедура. След техническите дискусии предложението бе разгледано и от КОРЕПЕР II с цел постигане на частичен общ подход единствено върху текстовете, по които е постигнато съгласие. По време на Шведското председателство се очаква да продължи работата на техническо равнище по всички спорни въпроси от предложението. През месец декември в РГ „Убежище“ се проведе първата дискусия по предложението за Регламент за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището. Чешкото председателство договори с ЕП сделка за т.нар. „мини пакет“, която да позволи стартирането на триалозите по Регламента Евродак и Скрининг регламента. Така на 7 декември 2022 г. КОРЕПЕР II одобри мандати за водене на преговори по Регламента за рамката за презаселване, Квалификационния регламент и Приемателната директива, на база постигнатото предварително съгласие между Съвета на ЕС и ЕП по тях през юни 2018 г. Това позволи стартирането на преговорите с ЕП по актовете от „мини пакета“ през м. декември.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България подкрепи идеята за въвеждане на минимален праг, с който да се гарантира предвидимост и адекватна солидарност, като се съгласи с предложението на групата на Средиземноморските страни (MED 5) този праг да се определя въз основа на очакваните пристигания. България поддържаше позицията си, че гъвкавата солидарност следва да бъде съпътствана от гъвкава отговорност, която не бива да е свързана с въвеждането на допълнителни тежести за държавите на първо влизане, като напр. задължителните гранични процедури. България наложи резерва по същество по Регламента относно ситуации с инструментализиране в областта на миграцията и убежището, поради връзката му с останалите актове от Пакта, по които дискусията все още не е приключила, както и заради националната ни позиция против задължителната граничната

процедура и прилагането на правната фикция, която е червена линия за България. В дискусиите относно външното измерение на миграцията България изрази последователната си обща позиция, че инструментализирането на миграцията има различни проявления и унифицирането на мерките не може да бъде работещо решение. България постави резерва по същество по проекта на Регламент за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището, тъй като предложението е във функционална зависимост от проекти на законодателни актове, по които още се търси съгласие, конкретно по отношение на граничните процедури и мерките за солидарност. България изрази подкрепа за мандатите за преговори по законодателните предложения от т.нар. „мини пакет“, като отново заяви важността от едновременно приемане на всички актове от пакета „Убежище“ с оглед запазване на връзките между тях.

Присъединяване към Шенген

Междуетноститутуционален номер на досието: неприложимо

Развитие по време на Чешкото председателство	През периода продължи активния политически диалог с ЕК, Чешкото председателство и останалите ДЧ с оглед осигуряване на подкрепа за приемане на решение за присъединяване на България към Шенген. През м. октомври България доброволно прие координирана от ЕК мисия по Шенген с доста широк обхват – управление на границите, полицейско сътрудничество, използване на Шенгенската информационна система и Визовата информационна система, връщане на нелегално пребиваващи лица. Докладът на експертите потвърди, че България продължава да отговаря на всички изисквания за присъединяване към Шенген, като дори е надградила постигнатото в някои области. В допълнение, през м. ноември по искане на Нидерландия, беше организирана още една мисия в областите визова политика, защита на личните данни и съдебно сътрудничество. Докладът също е положителен и безспорно потвърди пълната готовност на България за членство в Шенген. Активната работа продължи и на политическо ниво, като в периода бяха проведени голям брой посещения, срещи и консултации на ниво министър, заместник-министър, директори и посланици с всички ДЧ и най-вече с резервираните страни – Нидерландия, Австрия, Швеция, както и с ключови партньори, като Германия и Франция. В резултат беше преодоляна колебаещата се позиция на Швеция, която изрази подкрепа за разширяването на Шенген. Многократно беше потвърдена и подкрепата от ЕК в разговори и в официално публикуваната Комуникация. На няколко заседания на КОРЕПЕР II и на заседанието на Съвет ПВР на 8 декември 2022 г. беше обсъден и в крайна сметка гласуван проект на Решение на Съвета за пълното прилагане на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген в България и Румъния. България получи широка подкрепа за присъединяването си към Шенген, като огромно мнозинство от ДЧ оцениха високо приноса на страната ни в гарантирането на сигурността на
---	---

	Шенгенското пространство, а единствено Нидерландия и Австрия гласуваха против.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България успя да се пребори да бъде поставен за обсъждане проект на решение, който третира еднакво България и Румъния, тъй като двете страни са изпълнили еднакви критерии за членство в Шенген, и в този смисъл не поставя страната ни в по-неблагоприятно положение по отношение на перспективите за приемане на решението. България многократно подчерта, че участва пълноправно във всички форми на шенгенско сътрудничество, постоянно инвестира в повишаване капацитета за прилагане шенгенските стандарти и успешно премина тестове като миграционната криза, пандемията от Ковид-19 и войната в Украйна. България категорично опроверга твърденията, че потокът по Западнобалканския маршрут идва от страната ни. Изрази солидарност с Австрия във връзка с притесненията ѝ по отношение на ръста на нелегалната миграция и готовност за предприемане на съвместни дейности за общ европейски отговор. Прикани Съветът на ЕС да вземе своето решение в подкрепа на България, защото то е единственото правилно решение.

Кодекс на ЕС за полицейско сътрудничество:

Предложение за Регламент „Прюм II“, съдържащ преработени правила относно автоматизирания обмен на някои категории данни

Междоинституционален номер на досието: 2021/0410(COD)

Предложение за Директива относно обмена на информация между правоприлагащите органи на държавите членки и за отмяна на Рамково решение на Съвета 2006/960

Междоинституционален номер на досието: 2021/0411(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	На заседанието си на 9-10 юни 2022 г. Съвет ПВР прие окончателно Препоръката за оперативно полицейско сътрудничество, както и общ подход по предложенията за регламент и директива. На 10 октомври 2022 г. Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) към ЕП разгледа докладите по двете досиета, определени бяха и докладчиците. По отношение на Директивата относно обмена на информация, след приемането на доклада на ЕП официално стартира диалога по досието. На 26 октомври се проведе първият политически диалог, последван от активна дискусия на техническо ниво през м. ноември. Основните открити въпроси бяха свързани със сроковете за отговор, основанията за отказ на запитвания за информация, принципа за собственост на данните, предоставянето на информация на Европол, използването на канала СИЕНА като единствен канал за комуникация и др. На 29 ноември 2022 г. беше постигнато предварително съгласие с ЕП по компромисните предложения. Впоследствие, КОРЕПЕР II одобри постигнатото съгласие по текста на 7 декември 2022 г. и към момента по досието работят юрист-лингвистите. По отношение на Регламента относно автоматизирания обмен на данни в контекста на полицейското сътрудничество („Прюм II“) се
---	---

	очаква приемане на доклада на ЕП през м. януари или февруари 2023 г., след което ще стартират триалозите.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България участва активно в дискусиите по проекта на Директива за обмена на информация с оглед отстояване на позицията на Съвета на ЕС, одобрена в рамките на общия подход. Направи конкретни предложения за редакции на текста, които отговарят на нуждите на практиците и се отнасят до принципа за собственост на данните и основанията за отказ от предоставяне на информацията, използването на канала СИЕНА, сроковете за обработка на исканията и др. По този начин България допринесе за постигане на съгласие по компромисните предложения в рамките на триалога.

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца

Междоинституционален номер на досието: 2022/0155(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Активна дискусия по досието се осъществява в рамките на работна група „Правоприлагане“ към Съвета на ЕС. От началото на Чешкото председателство са проведени 6 заседания на групата, като приключи първото четене на текста. Основният дискуссионен въпрос е регламентирането на издаването на отделните видове заповеди – за разкриване, премахване и блокиране на съдържание със сексуална експлоатация на деца, като към тях беше добавена и нов вид заповед – за заличаване. Беше постигнато съгласие между ДЧ, заповедите за премахване, блокиране и заличаване да се издават от компетентните органи на ДЧ (правоприлагащите органи), а единствено заповедите за разкриване да се издават от съдебен орган или друг независим административен орган, тъй като този тип разпореждания са най-чувствителните по отношение на намесата в основните права на потребителите.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България участва активно в дискусиите, като подкрепя целите на предложението, насочени към ефективно откриване, премахване и докладване на онлайн сексуално насилие над деца. В хода на дискусията предложихме конкретни редакции по текстовете. Очакваме регламентът да допринесе за по-успешна борба с тези посегателства. Последователно настоявахме да бъдат отчитани успешно прилаганите на национално ниво практики и мерки. Подобно на повечето ДЧ България изрази притеснения относно първоначалната формулировка на текста, възлагаща издаването на всички видове заповеди на съдебен или друг независим орган, което би затруднило практическото прилагане на акта. Впоследствие подкрепихме ревизирания текст, съгласно който повечето заповеди ще се издават от компетентните органи.

ЗЕМЕДЕЛИЕ И РИБАРСТВО

ЗЕМЕДЕЛИЕ

Стратегия „От фермата до трапезата“:

Предложение за Регламент на Европейският Парламент и на Съвета относно устойчивата употреба на продукти за растителна защита и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/2115

Междоинституционален номер на досието: 2022/0196(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Техническите дискусии по предложението за регламент стартираха в началото на Чешкото председателство в рамките на Работната група по растения и фитосанитарни въпроси (Пестициди/Продукти за растителна защита). Предложението беше обект и на политически дебати, като на заседанието на Съвета на ЕС по земеделие и рибарство на 26 септември 2022 г. Република България и още 10 ДЧ представиха съвместен документ, в който поставиха въпроса за подобряване на оценката на въздействието върху продоволствената сигурност, най-вече в контекста на войната в Украйна. В тази връзка, предвид декларираната широка подкрепа от страна на ДЧ, Председателството предложи с решение на Съвета да се отправи искане към ЕК да представи проучване, допълващо оценката на въздействието на предложението за регламент, като този последващ анализ следва да отразява настоящата ситуация в световен мащаб вследствие на войната в Украйна и риска от продоволствена криза (Решение (ЕС) 2022/2572 на Съвета от 19 декември 2022 година, ОВ L 336, 27.12.2022 г.).
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В хода на интензивните дебати страната ни продължи да аргументира своята позиция, че в досието не е намерен баланс между амбициозните цели за намаляване употребата на пестициди, запазване на продоволствената сигурност в ЕС и конкурентоспособността на европейските земеделски производители в настоящата глобална ситуация. Заложените цели са изключително амбициозни, в голяма степен дори непостижими. Многократно от българска страна бяха споделяни опасения, свързани с негативните икономически последици за страната ни в контекста на настоящите глобални предизвикателства, които налагат приоритетно да бъде взета под внимание необходимостта от осигуряване на устойчиви добиви и гарантиране на конкурентоспособността на земеделския сектор с оглед обезпечаване на продоволствена сигурност и достъпа на потребителите до достатъчно количество безопасна и питателна храна. Страната ни защитаваше позицията си, че независимо от важността на прехода към устойчиво „зелено“ земеделие, всяка конкретна стъпка в тази посока следва да бъде предшествана от надлежно оценено въздействие на всички възможни мерки и ограничения. Акцентирахме, че в този процес е много важно да бъдат взети под внимание различните изходни позиции и специфичните особености в отделните ДЧ а за земеделските стопани да бъдат осигурени достатъчно ефективни алтернативи на химичните продукти за растителна защита. В допълнение Република България се присъедини към призива на редица ДЧ преговорите в РГ да продължат по технически въпроси, но не и по най-чувствителните елементи на предложението, за напредъка по които ще бъде необходимо първо да бъдат получени резултатите от изследването на ЕК.

**Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета
относно географските означения на Европейския съюз за вина, спиртни напитки и
селскостопански продукти и относно схемите за качество на селскостопанските
продукти, за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2017/1001 и (ЕС)
2019/787 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1151/2012**
Междуинституционален номер на досието: 2022/0089(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Техническите дискусии по досието продължиха през второто полугодие на 2022 г. в рамките на седем заседания на Работната група по хоризонтални селскостопански въпроси (географски означения и наименования за произход). В допълнение предложението беше разгледано и от Специалния комитет по селско стопанство, както и на заседанието на Съвета на ЕС по земеделие и рибарство на 11-12 декември 2022 г.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В хода на дискусиите страната ни поддържаше своята позиция относно значимия принос на една реформирана и укрепена система на географски означения в Съюза за развитието на икономиката на селските райони. Същевременно обръщаше внимание, че законодателството, имащо за цел гарантиране на високото качество и стандарт на храните в ЕС, следва да бъде обмислено внимателно с цел да се избегне създаването на административна тежест както за производителите, така и за администрацията. В рамките на дебата като най-приоритетни и чувствителни за ДЧ, включително за Република България, се очертаха елементите от предложението за регламент, касаещи обхвата на правомощията на ЕК и на Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост; разпоредбите, свързани с групи производители и признати групи производители; както и защитата на правата на географски означения в имена на домейни. Дискусията по тези въпроси ще продължи и в рамките на Шведското председателство.

ОБЩА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РИБАРСТВОТО

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за изменение на регламенти (ЕО) № 768/2005, (ЕО) № 1967/2006, (ЕО) № 1005/2008, и Регламент (ЕС) № 2016/1139 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на контрола на рибарството
Междуинституционален номер на досието: 2018/0193(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	В рамките на второто полугодие на 2022 г. продължиха интензивните технически дискусии и политически преговори с ЕП, стартирали още през месец юли 2021 г.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Страната ни продължава да изразява принципната си подкрепа относно необходимостта от изменение на съществуващата система за контрол и правоприлагане с оглед привеждането ѝ в съответствие с реформираната Обща политика в областта на рибарството, подобряване на качеството и събираемостта на данни и намаляване на административната тежест. До този момент Република България е проявявала гъвкавост и е изразявала подкрепа по предложенията на Председателството за

ревизии в мандата за преговори с ЕП, с изключение на предложението за оттегляне на глава „Регионализация“ от проекта на регламент. За страната ни регионализацията е с висок приоритет, тъй като позволява въвеждане и прилагане на мерки за контрол, които са съобразени със спецификата на Черно море. В тази връзка бяха изпратени писмени коментари по този въпрос, които бяха взети под внимание и отразени в актуалните текстове на досието. Както и досега, страната ни продължава да изразява своята аргументирана позиция в продължаващите преговори да бъдат адекватно отчитани социално-икономическите аспекти от прилагането на бъдещия регламент, да не бъдат създавани нови ангажименти за дребномащабния флот, както и да не бъде допускано намаляване на средствата за дигитализацията на системата за контрол, отпускани по линия на новия Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури.

Предложение за Регламент на Съвета за определяне за 2023 година на възможностите за риболов на някои рибни запаси и групи рибни запаси, приложими в Средиземно море и Черно море

Междоинституционален номер на досието: 2022/0325(NLE)

Развитие по време на Чешкото председателство	Предложението за регламент беше публикувано на 14 октомври 2022 г. и след проведените дискусии на техническо равнище от Работната група по политика в областта на рибарството Съветът на ЕС по земеделие и рибарство постигна политическо споразумение по предложението на заседанието си на 11-12 декември 2022 г.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Страната ни подкрепи предложението за регламент, тъй като то отразява в пълнота приоритетите на Република България, които бяха активно защитавани в рамките на цялостния процес по определяне на риболовните възможности за 2023 г. в Черно море. Определените риболовни възможности за страната ни се основават на приетите регионални мерки и ангажименти в рамките на Генералната комисия по рибарство за Средиземно море, кореспондират с наличните научни съвети и отчитат социално-икономическия аспект при риболова на калкан и цаца в Черно море, както и негативното въздействие на кризата с КОВИД-19 и войната в Украйна върху риболовните дейности. Приложимите към момента за Република България нива на общ допустим улов и квоти за улов на калкан ще бъдат запазени („roll over“) и през 2023 г. (150 тона квота за калкан на ЕС; по 75 т. за България и за Румъния). В допълнение, съгласно искането на страната ни, нивото на риболовните възможности за калкан за 2023 г. ще бъде допълнено с прехвърленото неусвоено количество квота за улов на калкан през 2021 г. (22,5 т. за ЕС, от които 17,143 т. за Република България). По този начин Черно море се нарежда сред малкото на брой морски басейни под управление на ЕС (в частта, обхващаща води на ЕС), в който не се намаляват възможностите за риболов за 2023 г. спрямо утвърдените през 2022 г. такива.

ТРАНСПОРТ, ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И ЕНЕРГЕТИКА

ТРАНСПОРТНА ПОЛИТИКА

Пакет „Единно европейско небе 2+“:

Изменено предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на Единното европейско небе (преработен текст)

Междоинституционален номер на досието: 2013/0186(COD)

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1139 по отношение на капацитета за действие на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз като орган за преглед на ефективността на Единното европейско небе

Междоинституционален номер на досието: 2020/0264(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Чешкото председателство продължи успоредните тристранни преговори с ЕП по двете досиета в пакета „Единно европейско небе 2+“ (SES 2+). Проведени бяха шест технически срещи с ЕП и значителен брой заседания на РГ „Въздушен транспорт“ с променлив резултат. Делегациите не отстъпиха от общия подход на Съвета на ЕС, като само 4 ДЧ проявиха известна минимална гъвкавост по някои от внесените изменения в глава IV на Регламента SES 2+ и в Регламента относно Органа за преглед на ефективността (PRB). ДЧ определиха избраният преговорен подход от Председателството като „не добър и не водещ до резултати“ и предпочетоха да се работи върху контра предложение на Съвета. С оглед на това и продължаващите съществени различия в позициите на съзаконодателите, не бе постигнат значителен напредък в преговорния процес по ключовите елементи в пакета. На заседанието на КОРЕПЕР I на 30.11.2022 г., Председателството направи безуспешен опит да получи мандат за триалог с ЕП на 07.12.2022 г., но делегациите установиха нуждата от допълнителни обсъждания на компромисните текстове в работната група и на техническо ниво. В тази връзка в рамките на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика (TTE) на 05.12.2022 г. Председателството информира за недостатъчния напредък в преговорите, а ЕК изрази разочарование за липсата на споразумение по пакета, който според нея би довел до 10 % намаление на въглеродните емисиите от въздухоплаването. Очаква се Шведското председателство да продължи работата и триалозите с ЕП по пакета през първата половина на 2023 г.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В рамките на РГ „Въздушен транспорт“ България коментира противоречивия и контра продуктивен подход на Председателството, изтъквайки многократно, че предложеният компромисен пакет на ЕП напълно противоречи на общия подход, връща назад към първоначалното предложение на ЕК и съдържа много червени линии. Присъедини се към общата позиция и работа на ДЧ по контра предложение на Съвета, регламентиращо консултативна (вместо регулаторна) роля на PRB, като ЕК взема решенията, свързани с услугите в зоните на летищата и при прелитане. Изрази готовност за гъвкавост и подкрепа по всички останали елементи в пакета, с изключение на установяването на PRB в Европейската агенцията за авиационна безопасност (EASA)

или в друга сложна наднационална структура, което би довело до допълнителни разходи и административно бреме за ДЧ. В съответствие с одобрената рамкова позиция по SES 2+ България препоръча кадрово подсилване на съществуващото PRB чрез привличане на експерти със съответен опит в дейностите по аеронавигационни услуги и икономическите аспекти в аеронавигационното обслужване, вместо създаването на нови наднационални структури към EASA.

**Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета
за осигуряване на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен
транспорт (ReFuel EU Aviation)**

Междуинституционален номер на досието: 2021/0205(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Чешкото председателство инициира тристранните преговори с ЕП в началото на м. юли 2022 г. В рамките на първия и втория триалог, съответно на 8 септември и на 13 октомври 2022 г., съзаконодателите представиха позициите си и идентифицираха основните проблеми и различия в тях. ЕП и Съветът на ЕС постигнаха съгласие регламентът да обхваща летища на ЕС с над 800 хил. (вместо 1 млн.) пътници или с над 100 000 тона карго годишно, като се запазва възможността („Opt-in”) за ДЧ да включват и по-малки летища. По отношение на въздушните оператори е договорено регламентът да се прилага спрямо тези с над 500 пътнически полета или с над 52 карго полета годишно (с възможност за „Opt-in”). В рамките на последвалите технически срещи са договорени текстове относно механизъм за гъвкавост “book&claim” за доставчици на устойчиви авиационни горива (SAF), етикетирание на SAF на равнище ЕС, ролята на компетентните органи и на EASA, докладването на съдържанието на нафталини и ароматни елементи в SAF, зареждане с водород и др. Третият триалог на 8 декември 2022 г. бе определен от Председателството като неуспешен. Съзаконодателите са успели да намерят решение по доста от проблемните аспекти (връзка между SAF и ETS, дерогации от зареждане със SAF – 1200 км за летища по островите и 850 км за всички останали и др.). Не е постигнат, обаче, компромис по най-важните въпроси: национални цели за зареждане със SAF, мандати за смесване на горива SAF в Приложение I и включването на ниско-въглеродните синтетични горива в регламента. Очаква се Шведското председателство да продължи преговорите през януари и февруари 2023 г.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Българската страна работи конструктивно с Чешкото председателство и с останалите делегации за постигане на приемлив консенсус между Съвета на ЕС и ЕП по редица разпоредби – обхват на регламента, правила срещу прекомерно зареждане с керосин (anti-tankering), използване на водород, етикетирание на SAF. Въпреки това, в рамките на преговорите България подчерта многократно, че не може да осигури допълнителна гъвкавост за по-високи национални цели и по-амбициозни мандати за смесване с горива SAF (в Приложение I) от договорените в общия подход. Също така страната ни продължи успешно да защитава

националния интерес по линия на технологичната неутралност чрез включването на нисковъглеродни синтетични авиационни горива, както и на нискоемисионен водород от неизкопаеми горива (водород от невъзобновяеми енергийни източници и отпадъци от ядрено гориво) в определенията за допустими SAF горива по регламента.

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа, за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1153 и Регламент (ЕС) № 913/2010 и отмяна на Регламент (ЕС) 1315/2013

Междуетапуституционален номер на дохието: 2021/0420(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	В периода юли – ноември 2022 г. се проведеха около 15 заседания на работна група „Транспорт – интермодални въпроси и мрежи“ за обсъждане на предложението. Бяха проведени и поредица двустранни срещи с ЕК/Чешко председателство за уточняване на направленията и възлите – част от трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T). Чешкото председателство продължи да надгражда върху постигнатия от Френското председателство напредък. Изготвени бяха редица компромисни предложения с цел адресиране на по-голямата част от бележките на ДЧ. По раздели 1 „Железопътна инфраструктура“, 4 „Пътна инфраструктура“, 5 „Инфраструктура за въздушния транспорт“, 6 „Мултимодални товарни терминали“ и 7 „Градски възли“ от Глава III бяха приети много облекчения в изискванията съгласно коментарите на ДЧ, в т.ч. и на България. На 05.12.2022 г. Съветът по ТТЕ, формат „Транспорт“, одобри общ подход по предложението за изменение на TEN-T Регламента. Очаква се работата по дохието да продължи в рамките на триалозите с ЕП с оглед успешното завършване на прегледа на политиката за развитие на мрежите преди края на 2023 г.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В хода на преговорите съгласно интереса на България бяха въведени облекчения и опростявания на множество разпоредби спрямо първоначалния им свръхамбициозен характер (напр. по отношение на зоните за безопасно и сигурно паркиране, внедряването на Европейската система за управление на жп трафика (ERTMS), натрупаните закъснения от товарните влакове, процедурите при неизпълнение на мрежата в срок, редица други изисквания и стандарти в областта на жп и автомобилния транспорт, както и общата административна тежест. Също така бе въведена и система за предоставяне на общи изключения за всеки вид транспорт). Въпреки че нивото на амбиция остава високо за страната ни и от новоприетите изисквания ще произтече необходимост от осигуряване на значителни допълнителни финансови ресурси, България подкрепи предложението за ОП като начин за постигане на целта за общо транспортно пространство с непрекъснатост и високо качество на превозите на хора и товари. В хода на преговорите по дохието България открии като приоритетен въпрос включването на Общоевропейски транспортен коридор VIII в обхвата на Европейски транспортен коридор (ЕТК) „Западни Балкани – Източно Средиземноморие“. На 25 ноември

2022 г. беше приета и съвместна декларация на България, Италия, Албания и Република Северна Македония, потвърждаваща общата ангажираност и конкретни мерки за изграждане на инфраструктурата по протежение на коридора. След проведените дискусии искането на българската страна беше удовлетворено, ЕТК „Западни Балкани – Източно Средиземноморие“ ще бъде в състояние да осигури значителна добавена стойност за ЕС в региона на Западните Балкани.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на рамка за европейска цифрова самоличност *Междуинституционален номер на досието: 2021/0136(COD)*

Развитие по време на Чешкото председателство	На 19 юли 2022 г., Чешкото председателство успя да открие основните нерешени въпроси по досието и поиска от ДЧ да изразят своите предпочитани варианти и съответно беше изготвена пета компромисна версия по досието. Тя беше обсъждана през м. октомври, а на 8 ноември 2022 г., след минимални промени, по окончателния вариант на компромисното предложение беше постигнат общ подход на Съвета на ЕС.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Българската страна подкрепи предлаганата окончателна компромисна версия по досието съответно и общия подход, вкл. заложеното „високо“ ниво на осигуреност на Портфейла за цифрова самоличност, но с възможност за активиране/on-boarding и при „значително“ ниво на осигуреност, като ниво „високо“ бъде постигнато с допълнителни средства. България постигна успех и при уреждането на режима за доверяващите се страни (relying parties); при удължаването на срока за разработване и прилагане на Портфейла, както и сроковете в преходните разпоредби; беше прецизирана терминологията относно електронно архивиране и редица ключови определения; бяха синхронизирани случаите на използване в частния сектор. По настояване и на България беше подобрен и синхронът с Директивата за мрежова информационна сигурност 2 (МИС2), Акта за киберсигурност (CSA), Регламента за единния цифров портал (SDGR), Общия регламент за защита на данните (GDPR) и Директивата за платежните услуги (PDS 2). България продължи да участва и в процеса на разработване на специалния инструментариум за целите на електронната идентификация и удостоверителните услуги (eIDAS Union Toolbox), като работата по него протече в добър синхрон с окончателната компромисна версия по досието.

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и тяхното използване (Акт за данните)

Междуинституционален номер на досието: 2022/0047(COD)

Развитие по време на	Чешкото председателство изготви втора компромисна версия по досието, с която основно адресира защитата срещу възможна загуба
-----------------------------	--

Чешкото председателство	на данни по време на процеса на пренасяне и включва някои допълнения за улесняване на оперативната съвместимост. На 23 ноември 2022 г. беше представен проект на доклад за напредъка.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В хода на дискусиата относно втората компромисна версия България предостави бележки по редица ключови въпроси, включително относно: ролята, задачите и възможните взаимодействия между различните национални компетентни органи; понятието за общи европейски пространства за данни; прецизиране на редица дефиниции и понятия („свързана услуга“, „функционална еквивалентност“, разумно обезщетение“, „извънредна необходимост“ и др.). Настоявахме за привеждане на разпоредбите на предложението в съответствие с GDPR и Акта за управление на данните. България остава с положителни очаквания към следващите компромисни версии по досието и настоява да бъдат прецизирани най-вече: обхватът на глава V и предвидените изключения; да бъдат по-добре отразени препоръките на Европейския надзорен орган по защита на данните и Европейския комитет по защита на данните и в частта, касаеща глава VII; да бъдат прецизирани някои от дефинициите; да се прецизират сроковете в предложението или да се засили договорната свобода, както и да бъде удължен срокът за прилагане на новия режим на 18 м.

Предложение за Регламент за определяне на хармонизирани правила относно изкуствения интелект (Акт за изкуствения интелект)

Междоинституционален номер на досието: 2021/0106(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	По време на Чешкото председателство бяха изготвени четири компромисни версии по досието. На 6 декември 2022 г. Съветът на ЕС във формат „Телекомуникации“ одобри единодушно общ подход по проекта и даде мандат на Председателството за започване на преговори с ЕП.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В преговорния процес България отстояваше уеднаквяването във възможно най-голяма степен на дефиницията за „система с изкуствен интелект“ с тази на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Окончателното компромисно предложение отразява множество предложения на българската страна, свързани с избягването на прекомерното регулиране по отношение на традиционния софтуер, който не би следвало да попада в обхвата на досието. От значение за нас беше запазването на изключенията, при които да се позволи използването на системи с отдалечена биометрична идентификация в реално време на обществено достъпни места от правоохранителните органи. Българската страна отстояваше да се ограничи добавянето на нови категории в приложението към досието относно системите с изкуствен интелект с висок риск и техния обхват поради липсата на оценка на въздействието. Отразени са също и редица предложения на България, подкрепящи мерките за подпомагане на иновациите от стартиращите компании, както и в полза на хармонизираните стандарти за сметка на общите спецификации на ЕК съгласно подхода, възприет в предложението за регламент за машините.

Пакет „Подготвени за цел 55“ (“Fit for 55”):

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно енергийната ефективност (преразглеждане)

Междоинституционален номер на досието: 2021/0203(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	В рамките на заседанието на Съвета на ЕС „ТТЕ“, част „Енергетика“, на 27 юни 2022 г. бе постигнат общ подход по предложението, въвеждащо по-високи задължителни общностни цели, подсекторни цели, както и по-засилени изисквания с цел адаптиране на законодателната рамка към по-високата климатична цел до 2030 г. Предложението се разглежда съвместно от ЕК, Съвета на ЕС и ЕП, заедно с останалата част от законодателството, насочено към изпълнение на амбициите на Европейската зелена сделка (ЕЗС). Тристранни срещи бяха проведени на 6 октомври, 22 ноември и 14 декември 2022 г. По време на срещите е намерен конструктивен и балансиран компромис относно определянето на праговете за прилагането на принципа за енергийна ефективност на първо място при вземането на големи инвестиционни решения. Постигнато е съгласие за продължаване на работата на техническо равнище и в рамките на следващи срещи по време на Шведското председателство с оглед сближаване позициите на трите страни.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В рамките на преговорите е защитавана националната позиция, включително чрез коалиране с групи сходномислещи държави членки, в резултат на което бяха договорени конкретни текстове в законодателното предложение. Постигането на целта за енергийната ефективност (ЕЕ) следва бъде колективно чрез индикативни приноси на ДЧ, като се вземе предвид националният потенциал, включително географските характеристики и спецификата на националната икономика, енергийните системи, сградния фонд и промишлеността. И по време на тристранните срещи продължава работата по защитаване на ключовите за България въпроси, в т.ч. нивото на амбиция в областта на енергийната ефективност и определянето на годишни спестявания на енергия.

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета и

Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, относно насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета

Междоинституционален номер на досието: 2021/0218(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	В рамките на заседанието на Съвета на ЕС „ТТЕ“, част „Енергетика“, на 27 юни 2022 г. беше постигнат общ подход по предложението, с което се засилват разпоредбите за постигане на по-висока цел от 40% за дял на енергията от възобновяеми източници (ВИ) в крайното потребление на енергия в ЕС и намаляване на емисиите от енергийния сектор. Предложението се
---	--

	разглежда съвместно от ЕК, Съвета на ЕС и ЕП, заедно с останалата част от законодателството, насочено към изпълнение на целите на ЕЗС. Тристранни срещи са проведени на 6 октомври, 15 ноември и 15 декември 2022 г. По време на срещите от страна на Съвета на ЕС е одобрена първоначално предложената от ЕК цел за 40% дял на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) и са очертани реални и изпълними подцели за отделните сектори. ЕП настоява за по-висока обща цел за енергия от ВИ – в размер на 45%, необходимост от предприемане на по-активни мерки за насърчаване на водорода, отразяване на потребностите на гражданското общество, както и отразяване на елементите от предложението, свързано с плана REPowerEU.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България подкрепяше запазване на целите в съответствие с договорения общ подход по предложението. Страната ни се придържахме към позицията, че преходът към неутралност по отношение на климата следва да бъде плавен и да се осъществява по разходоефективен начин, като същевременно бъдат отчитани както особеностите и физическите характеристики на националните енергийни системи, така и наличният национален потенциал, етапи и тенденции за развитие. В тази връзка, българската страна разглежда предложената от ЕП по-висока цел за дял на енергията от ВИ в общото потребление на енергия като твърде амбициозна и се придържа към приетата от Съвета на ЕС цел от 40%, както и към договорените в общия подход секторни подцели. В рамките на преговорите е защитавана националната позиция, включително чрез коалиране с групи сходномислещи ДЧ, в резултат на което бяха договорени балансирани за страната ни решения. По време на тристранните срещи България продължи да защитава ключовите за страната ни въпроси, в т.ч. общата цел на ЕС за дял на ВЕИ в крайното потребление на енергия, национално определените подсекторни цели в областта на транспорта, индустрията, отоплението и охлаждането, съвместни проекти за ВЕИ.

Проект на Регламент за намаляване на метановите емисии в енергийния сектор
Междоинституционален номер на досието: 2021/0423(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	В рамките на периода продължиха дискусиите в РГ „Енергетика“ към Съвета на ЕС с обсъждането на четири отделни предложения за преразглеждане на текста. Последното политическо обсъждане бе проведено на 7 декември 2022 г. на заседание на КОРЕПЕР I. На редовното заседание на Съвета на ЕС „ТТЕ“, част „Енергетика“ на 19 декември 2022 г. беше постигнат общ подход по предложението за регламент.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България подкрепи стремежа да се гарантира наличието на данни, необходими за измерването на емисиите на метан, и по този начин да се повиши точността на измерванията, както и да се разшири обхватът на подходящи мерки за смекчаване и осигуряване на по-нататъшно ефективно намаляване на емисиите на метан по цялата верига на енергоснабдяване в ЕС. Страната ни изрази принципна подкрепа за предложението за постигане на общ подход с оглед очертаване предварителната позиция на Съвета на ЕС като основа за подготовката за преговори с ЕП.

Предложение за изменение на Директивата относно енергийните характеристики на сградите (преработка)

Междуинституционален номер на досието: 2021/0426(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	По време на Чешкото председателство продължиха задълбочените дискусии по всички разпоредби, особено тези, свързани със сгради с нулеви емисии, внедряването на ВЕИ, минималните стандарти за сертификатите за енергийни характеристики и др. Въз основа на обсъжданията бяха разработени четири предложения за изменение на законодателното предложение. На редовното заседание на Съвета на ЕС „ТТЕ“, част „Енергетика“, на 25 октомври 2022 г. беше приет общ подход по предложението, като основа за подготовката за преговори с ЕП.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България принципно подкрепя законодателното предложение, като счита, че с предложените промени ще се постигне по-голямо оползотворяване на потенциала за повишаване на ЕЕ и декарбонизация на инсталациите за отопление и охлаждане в сградния сектор. В рамките на преговорите подкрепихме траекторния подход за всички видове сгради, при който минималните стандарти за енергийните характеристики да се определят въз основа на специфична за съответната ДЧ траектория, при отчитане на националните особености на сградния фонд. Постигането на предвиденото обновяване на сградния фонд изисква реалистични срокове, административен и технически капацитет и финансиране, поради което е необходимо мобилизиране на финансови ресурси на ниво ЕС. Българската страна участва активно в дискусиите на ниво работна група и в подготовката на обсъжданията на политическо ниво в рамките на КОРЕПЕР I и на заседанията на енергийните министри на ЕС. В дискусиите България отстояваше отчитането на националните специфики и особености на сградния фонд и енергийните системи; икономическите и социалните особености на ДЧ, прилагането на подход на реновиране на сградния фонд, в съответствие с дългосрочните стратегически цели на национално ниво, реалистични срокове и адекватен финансов ресурс, гъвкавост, мобилизиране на необходимия административен и технически капацитет на ДЧ.

Газов пакет:

Регламент относно вътрешните пазари за природен газ, възобновяеми газове и водород (преработка)

Междуинституционален номер на досието: 2021/0424(COD)

Директива относно общите правила за вътрешните пазари на природен газ, възобновяеми газове и водород

Междуинституционален номер на досието: 2021/0425(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Вследствие на проведените дискусии по законодателните предложения от Газовия пакет, на 9 септември 2022 г. бяха публикувани първите предложения за изменения на текстовете. Предложенията бяха обсъдени и от Съвета на ЕС в част „Енергетика“ на 25 октомври 2022 г., като основният акцент бе поставен върху развитието на пазарите на водород, тарифните отстъпки за водород, възобновяемите и нисковъглеродните газове и
---	---

	смесването на водород в системата за природен газ. Енергийните министри предоставиха политически насоки и определиха посоката на по-нататъшната работа на техническо ниво. На редовното заседание на Съвета на ЕС „ТТЕ“, част „Енергетика“ на 19 декември 2022 г. беше представен доклад за напредъка на дискусиите по двете предложения.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Българската страна активно участва в дискусиите в работните органи на ЕС и подкрепи представения през м. декември 2022 г. доклад, съдържащ актуално състояние и преглед на напредъка, постигнат по законодателните предложения. За нас от съществено значение е реализирането на плавен процес на декарбонизация на съществуващия газов пазар, предоставящ достатъчно възможности на ДЧ да се адаптират към новите условия, както и поетапно установяване на конкурентен, разходооправдан и прозрачен пазар на ЕС за водород. В рамките на преговорите беше отстоявана позиция в подкрепа на запазване на съществуващия модел на независим преносен оператор (ИТО) и определянето му и за оператор на водородните мрежи, удължаване на преходния период за развитието на водороден пазар, отчитане на характеристиките и националния потенциал на всяка ДЧ, признаване ролята на нисковъглеродния водород и нисковъглеродните горива за постигане на целите за декарбонизация. В допълнение беше координирано и подготвено присъединяването на България към съвместни писма с други ДЧ – за запазване на модела на ИТО, и за отчитане ролята на водорода от нисковъглеродни източници, в резултат на което бяха въведени конкретни текстове в законодателните предложения.

REPowerEU:

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност

Междоинституционален номер – 2022/0160(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	При отчитане на проведените дискусии в рамките на отчетния период бяха публикувани пет предложения за изменение на проекта на директива. На редовното заседание на Съвета на ЕС „ТТЕ“, част „Енергетика“, на 19 декември 2022 г. беше постигнат общ подход по предложението.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Българската страна изрази принципна подкрепа за заложените в предложението за директива усилия за повишаване на производството и потреблението на енергия от ВИ и насърчаване на ЕЕ във връзка с предложението на ЕК относно REPowerEU и ускореното постигане на целите на ЕЗС. Наред с положителните очаквания, поставянето на нови, значително завишени цели в областта на енергията от ВИ ще бъде сериозно изпитание за страната ни. Машабното и бързо преминаване към ВИ по пътя към преодоляване на зависимостта от руските изкопаеми горива е твърде вероятно да доведе до по-високи и нестабилни цени на енергоносителите, което ще се отрази в най-голяма степен на енергийно бедните и уязвими групи потребители. В тази връзка, от

българската страна бе обявена подкрепа за запазването на общата цел за енергия от възобновяеми източници за 2030 г. на ниво от 40%, съгласно одобрения общ подход по предложението, необходимост от съгласуваност със законодателството в областта на околната среда, реалистични срокове на процедурите за издаване на разрешителни, отчитане на националните специфики, осигуряване на адекватно финансиране, достатъчна гъвкавост и укрепване на административния капацитет, включително чрез техническа помощ от ЕК.

Пакет законодателни предложения със спешни временни мерки, в отговор на високите енергийни цени и гарантиране сигурността на енергийните доставки във връзка с войната в Украйна:

Предложение за Регламент на Съвета относно координирани мерки за намаляване на търсенето на газ

Междуетноститутуционален номер: 2022/0225(NLE)

Предложение за Регламент на Съвета относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията

Междуетноститутуционален номер: 2022/0289(NLE)

Предложение за Регламент на Съвета относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни референтни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ

Междуетноститутуционален номер: 2022/0339(NLE)

Предложение за Регламент на Съвета за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници

Междуетноститутуционален номер: 2022/0367(NLE)

Предложение за Регламент на Съвета за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите на Съюза и икономиката от прекомерно високи цени

Междуетноститутуционален номер: 2022/0393(NLE)

Развитие по време на Чешкото председателство

Започването на военните действия в Украйна и необходимостта от гарантиране сигурността на газовите доставки и справяне с високите цени на електроенергията доведоха до наложително предприемане на спешни мерки на ниво ЕС. В тази връзка бяха разгледани и приети в спешен порядък законодателни актове на Съвета, на основание член 122 от ДФЕС, даващ възможност за приемането в дух на солидарност между ДЧ на мерки, съобразени с икономическата ситуация при възникване на сериозни затруднения при снабдяването с определени продукти в областта на енергетиката – Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета от 5 август 2022 г. относно координирани мерки за намаляване на търсенето на газ и Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията. В допълнение, след договарянето и приемането от енергийните министри на ЕС на извънредно и редовно заседание на Съвет „Енергетика“, съответно на 13 и 19 декември 2022 г. бяха публикувани и Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета от 19 декември 2022 г. относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни референтни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ, Регламент (ЕС) 2022/2577 на Съвета от 22 декември 2022 г. за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми

	източници и Регламент (ЕС) 2022/2578 на Съвета от 22 декември 2022 г. за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите на Съюза и икономиката от прекомерно високи цени. Същевременно, наред с насрочените редовни заседания на работните органи на Съвета на ЕС, бяха проведени и редица извънредни заседания на всички формати с оглед дискутиране на въпросите за преодоляване на ситуацията.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В условията на усложнената геополитическа ситуация България взе активно участие в редовните, неформалните и извънредните заседания на Европейския съвет, Съвета на ЕС, част „Енергетика“, КОРЕПЕР II и КОРЕПЕР I по енергийни теми, както и в работата на компетентните работни групи. Принципно подкрепи предприемането на спешни интервенции с цел адресиране на високите енергийни цени, като отбелязахме, че мерките следва да предоставят достатъчно гъвкавост на държавите членки за реакция. Страната ни подчерта, че прилагането им не следва да води до нарушаване конкуренцията в ЕС и да застрашава сигурността на доставките на национално ниво. Открито бе ролята на солидарността на ЕС и неговата подкрепа по отношение на сигурността на енергийните доставки в дългосрочен план.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА, ЗАЕТОСТ И ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА И ЗАЕТОСТ

Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за укрепване на прилагането на принципа за равно заплащане на жените и мъжете за равен труд или за труд с равна стойност чрез прозрачност в заплащането и механизми за контрол на прилагането

Междуинституционален номер на досието: 2021/0050(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	След постигането на общ подход по предложението в края на 2021 г. по време на Чешкото председателство продължиха триалозите между Съвета на ЕС, ЕП и ЕК. Бяха проведени общо пет триалога, като бе постигнато предварително споразумение с ЕП, което бе одобрено от ДЧ на заседание на КОРЕПЕР I на 21 декември 2022 г. Председателството работи въз основа на подход за „пакетна сделка“, при която се прие намаляване на праговете по чл. 8 и 9 за сметка на отказ от страна на ЕП на редица от другите му ключови предложения. По основни елементи общият подход на Съвета е запазен в максимална степен (вкл. по чл. 4, мерките за прилагане (Глава III) и др.).
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Основен приоритет за България бе да се запазят промените, направени с общия подход на Съвета на ЕС, които отразят по-добре принципа на пропорционалност, националните традиции и практики на ДЧ, както и създаването на облекчения за микро и малките работодатели. За България от ключово значение бе да не се увеличава допълнително административната тежест за бизнеса и администрацията, особено за МСП. Основен допълнителен приоритет за страната ни бе и да не се използва терминология, която излиза извън бинарното разбиране за пола като мъже и жени, което

не съответства на Конституцията на страната, предвид решения на КС № 13 от 27 юли 2018 г. и № 15 от 26 октомври 2021 г. Предвид промените от общия подход по отношение на праговете, множествената дискриминация и небинарните лица, България не подкрепи окончателното споразумение по досието, одобрено от КОРЕПЕР I на 21.12.2022 г.

**Предложение за Директива за подобряване на условията на труд при работа
чрез интернет платформи**

Междуинституционален номер на досието: 2021/0414(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Преговорите по досието в Съвета на ЕС продължиха по време на Чешкото председателство, което не успя да постигне общ подход по време на заседанието на Съвет ЕПСКО, проведено на 8 декември 2022 г.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България отбелязваше за ключово да се отчитат промените на пазара на труда, свързани с нетипичните форми на заетост, включително работата чрез интернет платформи, да се работи за пълно използване на техните предимства и възможностите, които създават за заетост, но и да се работи за справяне с предизвикателствата, които поставят по отношение на закрилата на работещите чрез тях лица. Предложението е важно за изпълнение на Европейския стълб на социалните права и гарантиране на трудов статус на работещите чрез интернет платформи, който съответства на действителните им условия на труд. Основен приоритет за страната ни беше да бъде пояснено практическото прилагане на презумпцията за трудово правоотношение, като се гарантира, че тя няма да обхване и самостоятелно заети лица, както и прецизиране на частите от директивата, предвиждащи права за самостоятелно заети лица и по-специално поясняване на терминологията относно закрилата при уволнение на тези лица.

**Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на
Социален фонд за климата**

Междуинституционален номер: 2021/0206(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Като част от пакета „Подготвени за цел 55“, предложението за регламент е свързано с предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета, изменяща Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза. В изменението на ЕСТЕ се предвижда емисиите от горивата, използвани в автомобилния транспорт, както и от сградите, да бъдат включени в нова, отделна система за търговия с емисии. Тази система ще започне ефективно да функционира от 2026 г. Една година преди въвеждането на ценообразуване на въглеродните емисии за сградите и автомобилния транспорт ще започне да функционира Социален фонд за климата за справяне със социалните предизвикателства, пред които могат да се изправят уязвимите групи в обществото в резултат на новата система за търговия с емисии. Преговорите между Съвета на ЕС и ЕП по време на Чешкото председателство бяха много интензивни, като ключово за Съвета на ЕС бе осигуряване на съответствие между отделните инициативи от пакета „Подготвени за
---	---

	цел 55“ и по-специално с отделната система за търговия с емисии от сградите и автомобилния транспорт (ETS-BRT). На проведения на 16.12.2022 г. трети триалог беше постигнато предварително споразумение по предложението, което ще бъде обсъдено с оглед неговото одобрение на заседание на КОРЕПЕР I в рамките на Шведското председателство.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България подкрепи предложението, което ще подпомогне усилията на ДЧ за справяне с негативните социални последици, вследствие на разширяването на системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове по отношение на сградите и транспорта. Основните приоритети за страната ни в рамките на преговорите бяха: да се запази възможността за предоставяне на временна директна подкрепа на дохода на домакинствата; да се осигури възможност за предварително финансиране и за покриване на разходи за техническа помощ, както и да се запази бюджетната структура и архитектура, договорена в общия подход. След допълнителен анализ, в случай че това е направено в постигнатото от Чешкото председателство предварително споразумение, България ще го подкрепи в рамките на заседанието на КОРЕПЕР I през 2023 г.

Предложение за Решение на Съвета за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Конвенцията относно насилието и тормоза от 2019 г. (№ 190) на Международната организация на труда

Междунституционален номер: 2020/0011(NLE)

Развитие по време на Чешкото председателство	В рамките на Чешкото председателство не са провеждани преговори. По искане на ЕК въпросът бе включен в точка „Разни“ от дневния ред на заседанието на Съвет ЕПКСО на 8 декември 2022 г., но поради липса на време не бе разгледан.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Република България подкрепя предприемането на конкретни мерки относно насилието и тормоза на работното място и приемането на решение на Съвета на ЕС, което да осигури възможност на ДЧ, които желаят, да ратифицират Конвенция №190 на Международната организация на труда (МОТ). В същото време основен приоритет за България е решението да създава само възможност, но не и задължение за ратифициране на Конвенция № 190. В тази връзка, основна червена линия за България е разпоредбата на чл. 1, ал. 1, буква „б“ от Конвенция № 190, определяща термина “gender-based violence and harassment”, която обхваща и двата признака, на базата на които се предоставя защита: „sex“ и „gender“. Това поставя под въпрос съответствието на Конвенцията с Конституцията на Република България, предвид мотивите, изложени в Решение № 13 от 27 юли 2018 г. на Конституционния съд на Република България, в което по сходни съображения Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Истанбулска конвенция) се определя за несъвместима с Конституцията. Приемането на решение, което създава задължение за ратифициране на Конвенция № 190 на МОТ, поражда опасност при евентуално констатиране на противоречие на Конвенция № 190 с Конституцията на Република България страната ни да не може да изпълни поет ангажимент с всички произтичащи правни последици от това,

включително възможността за започване на процедура за нарушение от ЕК.

Затова в процеса на преговорите Република България ще продължи да отстоява своята позиция за намиране на решение, което ще осигури възможност, но не и задължение за ДЧ да ратифицират Конвенцията, като в тази връзка третото предложение на Правната служба на Съвета на ЕС изглежда най-подходящо, като единственото, което не създава задължение.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно създаване на Европейско пространство за здравни данни *Междуетабилитионален номер на доето: 2022/0140(COD)*

Развитие по време на Чешкото председателство	Предложението за регламент беше публикувано на 3 май 2022 г. и представено на заседание на Работна група „Обществено здраве“ на 20 май 2022 г. Чешкото председателство проведе значителен брой заседания, в рамките на които приключи първият преглед на законодателното предложение. Въз основа на проведените дискусии бяха предложени ревизирани текстове относно първичната употреба на здравни данни, системите за електронни здравни доети и приложенията за уелнес. Председателството изиска писмено становище на Правната служба на Съвета на ЕС относно правното основание. На заседанието на Съвета на ЕС по заетост социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на 9 декември 2022 г. беше представен Доклад за напредъка, който отчита нуждата от допълнителна работа по предложените ревизирани текстове и набелязва теми от останалата част на доето относно вторичната употреба на здравни данни, които следва да бъдат внимателно обмислени.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В съответствие с утвърдената национална позиция, България настояваше сред правните основания за приемане на акта да бъде добавен чл. 168 от Договора за функциониране на ЕС, тъй като считаме, че достъпът до и обменът на цифрови здравни данни в ЕС не следва да се разглеждат като самостоятелна тема в контекста на Вътрешния пазар, а като елемент, неразривно свързан с националните здравни системи. Във връзка с това призовавахме да се изиска и писмено становище от Правната служба на Съвета на ЕС относно предложеното от ЕК правно основание и наличието на компетентност на Съюза за приемане на регламента. България преговаряше за ревизиране или отпадане на текстове, които не отчитат в достатъчна степен взаимовръзката между цифровизацията на здравния сектор и спецификите на националните здравни системи на ДЧ и създават предпоставки за заобикаляне на принципа на субсидиарност и на разделението на правомощия в сферата на здравеопазването, заложен в чл. 168 (7) на ДФЕС. В тази връзка призовавахме и за ограничаване на предвиденото делегиране на значителни правомощия на ЕК, особено с делегирани актове, които ограничават възможността за

упражняване на контрол от страна на ДЧ и ги поставят в невъзможност да защитят националния си интерес.

Настоявахме за осигуряване на повече гъвкавост за ДЧ при прилагане на предвидените мерки, за залагане на разумни срокове за въвеждане и прилагане на акта, както и за гарантиране на достатъчно финансиране от ЕС, предвид заложените амбициозни цели за изграждане на нови системи и очакваната необходимост от създаване на допълнителни структури на национално ниво.

В допълнение, България предложи редакции, които да гарантират по-добро взаимодействие на предложението за регламент с останалите предложения за регламенти в цифровата сфера, включително по отношение на базисни определения и категории данни, които регламентира.

Друга основна теза, която защитавахме в преговорния процес беше за необходимостта от осигуряване на високо ниво на закрила на личните данни, така както то е гарантирано от GDPR, поради чувствителността на пациентските данни и нуждата от изграждане на обществено доверие в новата система. Настоявахме за включване на текстове, които приоритизират правото на личен контрол върху достъпа до пациентски данни и минимизират риска от неправомерен достъп от трети заинтересовани страни.

ОБРАЗОВАНИЕ, МЛАДЕЖ, КУЛТУРА И СПОРТ

АУДИОВИЗИЯ И МЕДИИ

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на обща рамка за медийните услуги на вътрешния пазар и за изменение на Директива 2010/13/ЕС (Европейски акт за свободата на медиите)

Междоинституционален номер на досието: 2022/0277 (COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	На 16 септември ЕК публикува предложението за регламент. В периода юни – декември 2022 г. бяха проведени поредица от заседания, на които ДЧ направиха първо обсъждане на текста по глави. На заседанието на Съвета на ЕС във формат “Образование, младеж, култура и спорт”, в част “Култура и аудиовизия”, проведено на 29 ноември 2022 г., Председателството представи Доклад за напредъка. Работата по досието ще продължи и по време на Шведското председателство, което изразява амбицията да постигне общ подход преди Съвета по образование, младеж, култура и спорт през месец май 2023 година.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България участва активно в обсъжданията на досието в рамките на заседанията на Работна група „Аудиовизия и медии“. Страната ни приветства законодателната инициатива за създаване на обща рамка за медийните услуги на вътрешния пазар, нейните общи цели и очаквани резултати, които биха могли да спомогнат за преодоляване на много от предизвикателствата за медийната среда както в национален план, така и на нивото на Съюза. По време на заседанието на Съвета на ЕС България приветства амбицията на законодателното предложение. Бе заявена ангажираност в продължаващата работа по досието и готовност за

съдействие с цел приемането на регламент, съдържащ амбициозни и конкретни разпоредби, които да доведат до правна сигурност, устойчиви мерки и намаляване на фрагментираните правила, допринасяйки за укрепване на медийната среда в Европейския съюз.

КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

ИНДУСТРИЯ

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета на ЕС за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема в областта на полупроводниците (Законодателен акт за интегралните схеми)

Междуетноститутуционален номер на досието: 2022/0032(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	На 8 февруари 2022 г. ЕК представи предложението за регламент. Усилията на Чешкото председателство бяха насочени към продължаване на дискусиите, стартирани от Френското председателство, и постигане на общ подход, който беше договорен в края на 2022 г. По голяма част от проблемните области в досието съгласието в рамките на Съвета на ЕС беше постигнато с компромис. Чешкото председателство не направи необходимото, за да подобри документа достатъчно с цел постигане на по-силна позиция за Шведското председателство в предстоящите триалози.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България подкрепи поправките на Чешкото председателство по проекта на регламент, въпреки че предложението беше компромисно в редица области. В значителна степен ревизираните текстове запазват идеите на ЕК за засилен контрол от страна на Комисията по отношение на информацията, свързана с производството на полупроводници при активиране на кризисен режим, определянето на кризисни ситуации при недостиг на полупроводници, търговията с полупроводници от европейски предприятия, налагането на глоби и санкции на европейските предприятия в сектора и други. Направени са подобрения в текстовете, които се отнасят до ролята на Борда за полупроводниците, сигурността на информацията, контрола от ДЧ върху действията на ЕК, възможностите за отказ от предоставяне на информация, свързана със сигурността на ДЧ и др. За България е от важно значение създаването на Европейски инфраструктурни консорциуми за полупроводници (ЕСІС), които да предоставят възможности за участие на повече ДЧ, на по-голям брой МСП и за развитие на научноизследователска и развойна дейност в сектора. В проекторегламента са създадени условия за свързана инфраструктура към консорциумите и изграждане на мрежа от центрове за компетентност във всяка ДЧ. В предстоящите триалози България ще подкрепи допълнително ограничаване намесата от страна на ЕК в процеса по осъществяване на мониторинг на дейността на предприятията в сектора на полупроводниците, ограничаване предоставянето на конфиденциална информация от страна на предприятията за производството и запасите от полупроводници и ограничаване/отпадане налагането на административни глоби и

санкции на предприятия, които осъществяват дейност в сектора на полупроводниците.

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Предложение за Регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2021/2085 за създаване на съвместните предприятия в рамките на програмата „Хоризонт Европа“ по отношение на съвместното предприятие „Интегрални схеми“
Междоинституционален номер на досието: 2022/0033(NLE)

Развитие по време на Чешкото председателство	По време на Чешкото председателство досието бе обсъдено само два пъти на техническо ниво в РГ „Научни изследвания“ предвид необходимостта от постигане на по-голям напредък по досието относно Законодателния акт за интегралните схеми, тъй като двете предложения са взаимосвързани. Предвид постигнатия общ подход по Законодателния акт за интегрални схеми на 2 декември 2022 г., се очаква работата по досието да бъде финализирана в рамките на Шведското председателство.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В рамките на заседанията България отстояваше одобрената рамкова позиция по досието. България подкрепи предложението, тъй като неговото приемане би позволило да бъдем интегриран участник в глобалните вериги за доставки на полупроводници и веригите за създаване на стойност.

Препоръка за Решение на Съвета за разрешаване на започването на преговори от името на Европейския съюз за сключване на споразумение между Европейския съюз, от една страна, и Нова Зеландия, от друга страна, относно участието на Нова Зеландия в програми на Съюза и асоциирането на Нова Зеландия към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ (2021—2027 г.)
Междоинституционален номер на досието: неприложимо

Развитие по време на Чешкото председателство	Постигнато е споразумение по текста в рамките на Съвета на ЕС. Очаква се становището на Европейския парламент по време на Шведското председателство.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Република България подкрепи предложението, тъй като сътрудничеството на Съюза с Нова Зеландия ще позволи страните да извлекат взаимна полза от научния и технически напредък, постигнат чрез изследванията по техните съответни научноизследователски програми.

Препоръка за Решение на Съвета за разрешаване на започването на преговори от името на Европейския съюз за сключване на споразумение между Европейския съюз, от една страна, и Канада, от друга страна, относно участието на Канада в програми на Съюза и асоциирането на Канада към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ (2021—2027 г.)
Междоинституционален номер на досието: неприложимо

Развитие по време на Чешкото председателство	Постигнато е споразумение по текста в рамките на Съвета на ЕС. Очаква се становището на Европейския парламент по време на Шведското председателство.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Република България подкрепи предложението, тъй като сътрудничеството на Съюза с Канада ще позволи обмен на специфично познание и трансфер на ноу-хау в полза на научната общност, промишлеността и гражданите на двете страни. То ще даде възможност на българската научна общност и промишленост да се възползват от това сътрудничество.

ОКОЛНА СРЕДА

ЧАСТ КЛИМАТ

Законодателен пакет „Подготвени за цел 55“ (“Fit for 55”):

Отчитайки постигнатия на 28.06.2022 г. от Съвета на ЕС по околна среда „пакетен“ общ подход по законодателните инициативи от пакета, основните приоритети на страната в преговорния процес по време на Чешкото председателство бяха придържане към деликатния баланс в позицията на Съвета на ЕС, осигуряване на оптимален баланс между крайното ниво на амбиция и възможностите за разходоефективно постигане на повишените цели, отчитането на националните социално-икономически и географски особености, запазването на конкурентоспособността на българската индустрия, осигуряването на плавен и справедлив преход, както и справедливо разпределение на усилията и ползите от прехода. В хода на преговорите страната ни продължи да настоява за отчитане на сложните геополитически, икономически и енергийни условия, както и последиците от по-строгите екологични изисквания, особено предвид силно различаващите се национални особености и хоризонталното отражение върху разходите, в т.ч. за крайните потребители.

Реформа на схемата на ЕС за търговия с емисии:

Предложение за директива за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза, Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове и Регламент (ЕС) 2015/757

Междуинституционален номер на досието: 2021/0211(COD)

Предложение за директива за изменение на Директива 2003/87/ЕО по отношение на приноса на въздухоплаването към целта на Съюза за намаляване на емисиите в цялата икономика и за подходящо прилагане на глобална, основана на пазара мярка

Междуинституционален номер на досието: 2021/0207(COD)

Предложение за решение за изменение на Решение (ЕС) 2015/1814 по отношение на количеството квоти, които се прехвърлят в резерва за стабилност на пазара на схемата за търговия с емисии на парникови газове в Съюза до 2030 г.

Междуинституционален номер на досието: 2021/0202(COD)

Развитие по време на	В рамките на Чешкото председателство работата бе фокусирана върху междуинституционалните преговори на основата на постигнатия от Френското председателство общ подход. Проведени
-----------------------------	--

**Чешкото
председателство**

бяха 6 формални триалога, като съзакондателите постигнаха предварително споразумение на 17 декември 2022 г. при следните по-важни параметри:

- повишаване на общото ниво на амбиция до 62% (61% в общия подход) заедно с ребазирание на общото количество квоти и повишаване на линейния коефициент за редукция (4,3% на годишна база за периода 2024-2027 г. и 4,4% за 2028-2030 г.);
- въвеждане на условност на безплатното разпределение на база енергийни одити и изисквания за изготвяне на планове за климатична неутралност от неефективните инсталации;
- повишаване на минималния праг за актуализация на показателите до 0,3% (0,2 в общия подход);
- изключение от прилагането на междусекторния коефициент за десетте процента най-ефективни инсталации;
- заличаване на дерогацията за електропроизводители и вливането на съответните обеми квоти във Фонда за модернизация, при частично запазване на възможността за финансиране на газови проекти;
- по-ускорено премахване на безплатното разпределение за обхванатите от СВМ сектори;
- допълнително захранване на Фонда за иновации;
- засилване на изискванията относно докладванията, касаещи разходването на тръжните приходи;
- запазване на удвоения обем за изтегляне на квоти от пазара (24%) в Резерва за стабилност на пазара (MSR);
- въвеждане на система за мониторинг от 2024 г. за инсинераторите и доклад от ЕК преди включването им в обхвата;
- включване на сектор „корабоплаване“ в обхвата;
- дефазиране на безплатното разпределение за авиационните оператори до 2026 г. и осигуряване на стимули за употребата на устойчиви горива;

Договорено е разширяване на въглеродния пазар до сградите и транспорта (ETS-BRT) със старт на системата през 2027 г., възможност за еднократна „аварийна спирачка“ (отлагане на системата за 1 г.), както и по-скоро незначително засилване на механизма за справяне с прекомерно високи цени на въглерода.

**Участие на РБ в
процеса на
вземане на
решения и
защита на
националния
интерес**

В хода на преговорите България продължи да настоява за договаряне на стабилна и балансирана рамка за разходоефективно ограничаване на емисиите от обхванатите сектори, която същевременно отразява реалните възможности на индустрията и отчита различните социално-икономически и географски особености. България отстояваше позицията, че основните параметри на ЕСТЕ не следва да бъдат засилвани, отчитайки наличните дисбаланси на въглеродния пазар, както и усложнените енергийни и геополитически обстоятелства. Страната ни настояваше за по-ефективен и реактивен механизъм за справяне с прекомерните скокове в цената на въглерода (както в ЕСТЕ, така и относно ETS-BRT). По отношение на стационарните инсталации продължихме да настояваме за отчитане на реалния технологичен напредък, потенциал за иновации в отделните сектори, както и допълнително увеличение на обема на Фонда за модернизация (ФМ).

По отношение на СВМ България поддържаше позиция за запазване на безплатното разпределение за обхванатите сектори максимално дълго и поне докато системата не докаже своята ефективност. Подчертахме нуждата от осигуряване на възможности за финансиране на прехода, в т.ч. нуждата от допълнително увеличение на ФМ.

До края на преговорите не бе осигурено ефективно решение относно защитата на конкурентоспособността на износа (СВМ).

По отношение на участието на сектор „въздухоплаване“ страната ни поддържаше негативна позиция относно премахването на безплатното разпределение на квоти за авиационните оператори, отчитайки кумулативните ефекти от всички законодателни инициативи, засягащи авиацията, както и предвид нуждата от избягване на рисковете за нарушаване на свързаността и ограничаване на възможностите за свободно движение на хора, стоки и услуги.

По отношение на предложението за включване на емисиите от морския транспорт в ЕСТЕ, България подкрепяше запазването на предложения от ЕК обхват (съдове с водоизместимост над 5000GT и емисии на CO₂) и подчертаваше нуждата от ограничаване на рисковете от заобикаляне на европейските портове в резултат на допълнителните разходи, отчитайки негативните последици от това.

По отношение на предложението за разширение на ЕСТЕ до сградите и пътния транспорт (ETS-BRT), страната ни поддържаше силни резерви, отчитайки негативните социално-икономически ефекти от подобен подход (хоризонтално повишаване на разходите, в т.ч. за транспорт, отопление, производствените разходи за МСП, повишаване в цените на всички стоки и услуги), в т.ч. рисковете от задълбочаване на енергийната бедност. В преговорния процес България продължи да изтъква нуждата от отчитане на националните особености (особено покупателната способност) и настояваше за отлагане на системата във времето, както и договаряне на амбициозен и ефективен механизъм за справяне със социалните предизвикателства.

Постигнатото окончателно споразумение не отговаря на защитаваната от страната ни позиция по ред елементи, най-значителни от които остават въвеждането на ETS-BRT, липсата на решение относно износа (СВМ) и недостатъчно ефективните инструменти за справяне с различните хоризонтални негативни последици от общото повишаване в нивото на амбиция.

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021-2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по

Парижкото споразумение

Междуинституционален номер на досието: 2021/0200(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство

В рамките на Чешкото председателство работата бе фокусирана върху междуинституционалните преговори на основата на постигнатия от Френското председателство общ подход. След три формални триалога на 8 ноември 2022 г. бе постигнато

	предварително споразумение между съзакондателите, което бе потвърдено в КОРЕПЕР I на 13 декември 2022 г. при следните основни параметри: - траекториите отговарят в основна степен на първоначалното предложение на ЕК и общия подход (за 2021-2022 г. ще се прилагат настоящите годишни разпределения; за 2023-2025 г. се въвежда нова траектория с начало 2022 г. и край новата цел за 2030 г.; за 2026-2030 г. се предвижда актуализирана траектория, базирана на средните емисии на ДЧ през 2021, 2022 и 2023 г., с край 2030 г., като новата траектория започва след третото тримесечие на 2023 г.); - ограничени са възможностите за заемане и банкиране, но са увеличени лимитите за трансфер; - допълнителният резерв е заличен; - запазена е гъвкавостта по линия на земеползването, горското стопанство и селското стопанство спрямо първоначалното предложение.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Основните приоритети за страната ни по време на преговорите бяха максимално придържане към договорения общ подход по основните параметри на досието (в т.ч. разпределението на целите), засилване и/или запазване на гъвкавите механизми и адекватно отчитане на силно различаващите се национални особености, възможности и условия. Окончателното споразумение отразява в значителна степен националните приоритети, поради което в дух на конструктивност България подкрепи окончателния текст, същевременно отчитайки твърдо отстояваната от ЕП позиция за радикално ограничаване на гъвкавите механизми и цялостно повишаване на амбицията.

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/841 по отношение на обхвата, опростяването на правилата за съответствие, определянето на целите на държавите членки за 2030 г. и поемането на ангажимент за колективно постигане на неутралност по отношение на климата до 2035 г. в сектора на земеползването, горското стопанство и селското стопанство, и на Регламент (ЕС) 2018/1999 по отношение на подобряването на мониторинга, докладването, проследяването на напредъка и прегледа
Междуетноституционален номер на досието: 2021/0201(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	В рамките на Чешкото председателство работата бе фокусирана върху междуетноституционалните преговори на основата на постигнатия от Френското председателство общ подход. След три формални триалога на 10 ноември 2022 г. бе постигнато предварително споразумение между съзакондателите, което бе потвърдено в КОРЕПЕР I на 13 декември 2022 г. при следните основни параметри: - запазване на основната архитектура на целите, съгласно позицията на Съвета на ЕС (в т.ч. секторната цел от 310 mtCO₂eq); - въвежда се механизъм за корективни действия, за да се гарантира, че държавите членки ще останат в траекторията за постигане на целта до 2030 г. (по подобие на механизма в ESR); - в основна степен са запазени механизмите относно земеползването при праг за активиране на механизма от 30% и ограничен до абсолютно ниво от 20 Mt;
---	---

	- въведен е механизъм за управление на целите и бюджетите на ДЧ; - засилени са текстовете, касаещи разходването на приходите от трансфери.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В хода на преговорите България настояваше за максимално придържане към договорената позиция на Съвета на ЕС, отчитайки нуждата от постигане на целите по справедлив и разходоэффективен начин, адекватно отчитане на различните национални особености и осигуряването на достатъчно гъвкавост, предвид спецификите на сектора. От гледна точка на защитаваната национална позиция, в текста са запазени въведените в общия подход положителни изменения, свързани с размера и архитектурата на целите, клаузата за преглед и други по-скоро технически параметри. Отчитайки твърдата и в много случаи неаргументирана позиция на ЕП по множество въпроси, окончателното споразумение в значителна степен осигурява отчитане на различните обстоятелства в ДЧ и предоставя гъвкавост, отчитайки важността на сектора както в икономически, така и в екологичен (климатичен) аспект. Подоброто управление на земеползването и почвите представлява важен аспект за страната в контекста на адаптацията към климатичните изменения, но и в контекста на усилията за справяне с предизвикателствата в сектор „селско стопанство“.

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2019/631 относно определянето на по-строги стандарти за емисиите на CO₂ от нови леки пътнически автомобили и нови леки търговски превозни средства в съответствие с по-амбициозните цели на Съюза в областта на климата
Междунституционален номер на досието: 2021/0197(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	В рамките на Чешкото председателство работата бе фокусирана върху междунституционалните преговори на основата на постигнатия от Френското председателство общ подход. След два формални триалога на 27 октомври 2022 г. бе постигнато предварително споразумение между съзаконодателите, което бе потвърдено в КОРЕПЕР I на 16 ноември 2022 г. при следните основни параметри: - запазване на целите за 2030 и 2035 г. съгласно общия подход; - удължаване на дерогацията за малки производители до 2035 г.; - заличаване на т.нар. „двойна траектория“; - запазване на текста на Съвета на ЕС относно клаузата за преглед и ролята на алтернативните горива; - запазване на стимулите за превозни средства с нулеви емисии (ZLEV) за периода 2025-2029 г., съответно при показател от 25% за леките и 17% за лекотоварните моторни превозни средства (МПС); - ограничени са кредитите за екоинновации (7 g CO₂/km до 2024 г; 6 g CO₂/km за периода 2025-2029 г. и 4 g CO₂/km от 2030 до 2034 г. включително); - въведени са изисквания към ЕК за изготвяне на доклад през 2025 г. за установяване на методология за анализ на целия жизнен цикъл; - договорено е по-ранно докладване (с 1 година) от ЕК относно методологията за установяване на механизъм за корекция на средните специфични CO₂-емисии на производителите; - по отношение на праговете за енергийна ефективност за ZLEV е постигнато съгласие за включване на темата в клаузата за преглед;
---	---

	- по отношение на докладите за напредъка е постигнато съгласие за запазване на двугодишната времева рамка, както и анализи на двугодишна база относно справедливия преход в сектора.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Основните приоритети, които страната ни защитава по време на преговорите, бяха свързани с нуждата от оптимален баланс между целите за производителите и времевата рамка за постигането им. България продължи да подчертава нуждата от отчитане на реалните възможности на индустрията и потребителите в контекста на различаващите се национални особености (покупателна способност, особено ниските темпове за възприемане на нискоемисионните МПС в страната, развитието на инфраструктурата, нуждата от ефективни стимули за ускоряване на навлизането и преодоляване на разликите в стойността на ниско- и беземисионните МПС спрямо конвенционалните, нуждата от запазване на работните места и конкурентоспособността в сектора и др.). Постигнатото предварително споразумение между съзаконодателите не отговаря в достатъчна степен на горепосочените съображения и защитаваната позиция, поради което страната гласува „въздържал се“ при формалното потвърждение на окончателното споразумение.

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите
Междоинституционален номер на досието: 2021/0214(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	Чешкото председателство продължи стартираните през юли 2022 г. преговори с ЕП на основата на договорения по време на Френското председателство общ подход. След проведени четири формални триалога, на 13 декември 2022 г. бе постигнато предварително споразумение, което бе формално потвърдено от КОРЕПЕР I на 20 декември 2022 г. при следните основни параметри: - частично разширение на обхвата до някои допълнителни продукти и водород (H₂); - включване на индиректните емисии, след изготвянето на нужната методика от ЕК и след предвидения преглед на механизма; - разширяването на обхвата на непреките емисии и включването на други сектори ще бъде възможно след преразглеждането на СВАМ, въз основа на ново законодателно предложение от ЕК; - запазване на дерогацията за малки пратки, като са въведени допълнителни пояснения, в частност относно изключването на пътническият багаж от обхвата на СВАМ-продукти; - въвеждане на механизма (старт на преходния период) от 1 октомври 2023 г. и постепенно ограничаване на безплатното разпределение за обхванатите сектори от 2026 г. до 2034 г.; - договорен е преглед на ефективността на механизма преди края на преходния период и на двугодишна база след това; - по отношение на износа и ограничаването на риска от изтичане на въглерод, в допълнение на клаузата за преглед, усилията за декарбонизация в обхванатите от СВАМ сектори следва да бъдат подпомагани от ДЧ чрез спестените квоти от условността на безплатното разпределение, наред с възможностите по линия на Фонда за иновации;
---	--

	- системата за управление отговаря в основна степен на позицията на Съвета на ЕС, като предстои да бъде постигнато решение относно финансирането ѝ през преходния период (в контекста на преговорите по бюджетните въпроси).
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В хода на преговорите България продължи да настоява за запазване на безплатното разпределение на квоти по линия на ЕСТЕ максимално дълго и поне до доказване на ефективността на механизма, отчитайки нуждата от адекватна защита от изтичане на въглерод (изместване на производствата) и запазване на конкурентоспособността на националната индустрия в европейски и международен аспект (запазване и създаване на нови работни места, засилване на устойчивостта на Общия пазар и намаляването на зависимостите на ЕС и др.), в това число по отношение на изнасяните продукти. Страната ни настояваше за достатъчно ефективни мерки за ограничаването на негативните последици от въвеждането на механизма, в т.ч. предвид очакваното поскъпване на влаганите материали в произвежданите в страната и ЕС продукти, което води до хоризонтално оскъпяване на продукцията, износа и разходите за крайните потребители. Постигнатото споразумение до голяма степен отговаря на националната позиция по отношение на централизирането на системата за управление на механизма, но не отразява в достатъчна степен приоритетите на страната по останалите основни параметри на досието – обхвата, възможностите за подпомагане на прехода в обхванатите сектори, липсата на ефективно решение относно износа, отчитането на отражението върху продуктите надолу по веригата, отчитането на сложната икономическа и енергийна обстановка и предотвратяване на евентуалното нарушение в условията за развитие, отчитайки националните географски и икономически особености. В тази връзка, при одобрението на окончателния текст България гласува „въздържал се“.

ЧАСТ ОКОЛНА СРЕДА

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно превозите на отпадъци и за изменение на регламенти (ЕС) № 1257/2013 и (ЕС) № 2020/1056

Междоинституционален номер на досието: 2021/0367(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	По време на Чешкото председателство продължи задълбочено детайлно разглеждане на законодателното предложение от РГ „Околна среда“. Усилията бяха съсредоточени основно върху Дял II „Превози в рамките на Съюза със или без транзит през трети държави“ с цел изясняване на връзките с Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, Решението на ОИСП и Рамковата директива относно отпадъците. Председателството представи компромисно предложение по Дял II и приложения II и VII. В рамките на Съвета на ЕС по околна среда на 20 декември 2022 г. Чешкото председателство представи информация относно състоянието на преговорите.
---	---

Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	България изрази силна подкрепа за модернизирането на процедурите и за приемането на мерки за избягване на фрагментирането на вътрешния пазар на ЕС. Подкрепи цифровизация на процедурата за нотификация, по-добро функциониране на ускорените процедури, определяне на общи правила за вземане на решения относно класификацията на отпадъците и по-добра стандартизация на изчисляването на финансовите гаранции. Приветства необходимостта от по-добро съгласуване с принципа на близост и йерархията на отпадъците. Същевременно, в хода на преговорите страната ни поддържаше позиция, че регламентът следва да се ограничава до процедурни изисквания за превоза на отпадъци. Изрази загриженост относно мерки, които биха довели до евентуални смущения в световната търговия с висококачествени отпадъци, както и относно въздействието на такива мерки върху сектора в ЕС, който понастоящем участва в събирането, сортирането и рециклирането на отпадъци, тъй като е възможно на територията на Съюза да няма достатъчен капацитет за справяне с отпадъците, които понастоящем се изнасят от ЕС. Компромисният текст на Председателството по Дял II отразява вижданията на България относно необходимостта от правна яснота, кохерентност с останалото релевантно законодателство и ясно разпределение на задълженията и отговорностите.
--	---

Предложение за Регламент относно флуорирани парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014
Междуетноституционален номер на досието: 2022/0099(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	По време на Чешко председателство бе извършено задълбочено детайлно цялостно разглеждане на законодателното предложение от РГ „Околна среда“, на чиято основа бе представен компромисен текст, в който са предложени изменения по разпоредбите, касаещи ограниченията за търговията и етикетиранията, предотвратяването на емисиите и воденето на отчетност, както и разширяване на предмета на регламента, така че да се включат естествените хладилни агенти, тъй като те са основните алтернативни вещества и трябва да се гарантира тяхната безопасна и ефективна употреба. Освен това бе предложен по-реалистичен график за постепенно намаляване на флуоровъглеродородите, както и по-реалистична цена на квотите. На този етап няма консенсус относно нивото на амбиция. Отворени стоят въпросите относно включването в обхвата на мобилния сектор, разпоредбите относно санкциите и размера на глобите.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	В хода на преговорите България работи за прецизиране на текстовете на предложенията с оглед избягване на възможни сътресения на вътрешния пазар и запазване на конкурентоспособността в ЕС и на ДЧ, за постигане на правна яснота, максимална точност и съгласуваност на разпоредбите, и за постигане на оптималното ниво на амбиция – както по отношение на целите, така и по отношение на сроковете за прилагане и изпълнение на тези цели и отделните изисквания. В компромисния текст на Чешко председателство са отчетени много от вижданията на България, насочени към постигане на

	правна яснота, максимална точност и съгласуваност на разпоредбите. В немалка степен са отразени също националните позиции по отношение на необходимостта от реалистични и изпълними цели и срокове.
--	---

Предложение за Регламент за възстановяване на природата
Междуинституционален номер на досието: 2022/0195(COD)

Развитие по време на Чешкото председателство	По време на Чешко председателство бе извършено задълбочено детайлно цялостно разглеждане на законодателното предложение от РГ „Околна среда“, на чиято основа бе представен компромисен текст по чл. 1-10. В компромисния текст се изясняват връзките с действащото законодателство за защита на природата и управление на водите, въвеждат се дерогации за природни бедствия, предлагат се по-реалистични срокове. Отворени остават редица въпроси, в т.ч. срокове на различни разпоредби, прилагане на принципа на „невлошаване“, подход към местообитанията, чието състояние е неизвестно, съответствие с друго законодателство, по-специално ОСП и ВЕИ, и др.
Участие на РБ в процеса на вземане на решения и защита на националния интерес	Като една от страните в ЕС с най-богато и съхранено биологично разнообразие и една от страните с най-голям дял от територията, обхванат в мрежата Натура 2000, България приветства намеренията за въвеждане на цели за възстановяване на природата. В хода на преговорите България се стремеше към баланс, рационалност и постижимост при фиксиране на нивото на амбиция по отношение на целите и сроковете и отчитане на специфичните особености на национално ниво.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

По темите и досиетата, включени в Шестмесечната програма, приоритетно се изготвят и съгласуват национални позиции и указания, в които е отчетено становището на заинтересованите страни. Развитие по досиетата и темите от Шестмесечната програма е проследявано и докладвано текущо в рамките на редовните заседания на Съвета по европейските въпроси.

Министерският съвет, в изпълнение на чл. 105, ал. 4 от Конституцията и чл. 126 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание., в началото на всеки 6-месечен период на председателство на Съвета на Европейския съюз внася в НС доклад за участието на Република България в процеса на вземане на решения на Европейския съюз през предходното председателство и за приоритетите на Република България по време на текущото председателство.

Приемането на Шестмесечната програма допълва задълженията на работните групи да проследяват политиките и промените в законодателството на ЕС в съответната област, както и да изготвят и съгласуват национални позиции по всички въпроси, които се разглеждат от Европейския съвет, Съвета на ЕС и неговите спомагателни органи, както и в процеса на вземане на решения по чл. 290 и чл. 291 от Договора за функционирането на Европейския съюз.